

Protocollen
BSO Deilse Hoeve

Inhoudsopgave

(protocollen samengevoegd)

Protocol: Activiteiten bij derden

Protocol: Bijt-,krab-,spat-, snij- of prikincedent

Protocol: Epilepsie

Protocol: Geneesmiddelen

Protocol: Hitte en kinderen

Protocol: Meldcode

Protocol: Ongevallen

Protocol: Veilig ophalen van de BSO

Protocol: Vermissing van een kind

Protocol: Vervoer

Protocol: Zieke kinderen en infectieziekten

Protocol: activiteiten bij derden

Protocol Activiteiten bij Derden – BSO Deilse Hoeve

Bij **BSO Deilse Hoeve** maken we veel gebruik van de buitenruimtes tijdens de BSO-opvang. Er is dan ook veel te beleven op het BSO-terrein, maar ook in de omgeving. **BSO Deilse Hoeve** organiseert daarom regelmatig activiteiten buiten het BSO-terrein. Het gaat hierbij om groepsactiviteiten, informatieve activiteiten en activiteiten in samenwerking met **manege Deilse Hoeve**. We maken onderscheid tussen spontane uitstapjes en georganiseerde activiteiten bij derden.

BSO Deilse Hoeve streeft ernaar om alle activiteiten bij derden zo veilig mogelijk te laten verlopen. Om dit te waarborgen, zijn alle afspraken vastgelegd in dit protocol. Het protocol is opgesteld ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers en assistent-leidinggevendenden die werkzaam zijn bij **BSO Deilse Hoeve** en verantwoordelijk zijn voor de kinderen tijdens uitstapjes. Alle medewerkers zijn op de hoogte van de inhoud van dit protocol.

1. Spontane uitstapjes

Spontane uitstapjes zijn korte, niet van tevoren geplande uitstapjes die plaatsvinden tijdens de opvang, zoals bijvoorbeeld:

- Naar de winkel voor ingrediënten voor een bakactiviteit
- Met de auto naar de speeltuin in Deil
- Activiteiten op het terrein van manege **Deilse Hoeve** buiten de door de GGD goedgekeurde BSO-ruimtes

Tijdens spontane uitstapjes volgen medewerkers het pedagogisch beleidsplan van **BSO Deilse Hoeve**. Veiligheid en hygiëne worden zo veel mogelijk gewaarborgd. Er is altijd voldoende begeleiding aanwezig volgens het geldende kind-ratio. Ouders worden op de hoogte gebracht van het uitstapje, doorgaans bij het ophalen van hun kind.

Toestemmingen ouders via ouderportaal

Zodra een kind is aangemeld en een plaatsingsovereenkomst is afgesloten bij BSO Deilse Hoeve, ontvangen ouders de inloggegevens voor het ouderportaal (ouderapp) van KidsKonnnect.

Bij het eerste inloggen worden ouders verplicht om diverse toestemmingen en verklaringen in te vullen. Deze worden automatisch verwerkt in het

administratiesysteem van KidsKonnnect. Hiermee geven ouders aan wel of geen toestemming te verlenen voor deelname aan bepaalde activiteiten.

Op basis van deze gegevens kunnen pedagogisch medewerkers inzien welke kinderen wel of niet mogen deelnemen aan uitstapjes of activiteiten buiten de BSO-locatie.

2. Georganiseerde activiteiten bij derden

2.1 Ouders op de hoogte brengen

Georganiseerde activiteiten worden vooraf voorbereid door de pedagogisch medewerkers, bijvoorbeeld voor vakantiedagen of studiedagen. Ouders geven ook hiervoor toestemming via het ouderportaal, geldig gedurende de gehele BSO-periode. Als ouders dit tussentijds willen wijzigen kunnen ze dit via de pedagogisch medewerkers kenbaar maken. Dit kan dan worden aangepast. Ouders worden tijdig geïnformeerd over geplande activiteiten.

2.2 Hygiëne en veiligheid

Hoewel de activiteiten bij derden plaatsvinden en niet altijd aan dezelfde regels voldoen als binnen de BSO, zal **BSO Deilse Hoeve** waar mogelijk toch de richtlijnen voor veiligheid en hygiëne naleven.

Een activiteit wordt alleen ondernomen als de veiligheid gewaarborgd is. Bij onveilige omstandigheden wordt de activiteit verplaatst. De verantwoordelijke medewerker zorgt voor:

- Een EHBO-doos (inclusief zonnebrand in de zomer)
- Duidelijke taakverdeling onder collega's
- Voldoende eten en drinken

2.3 Vervoer

Vooraf wordt bepaald welk vervoermiddel gebruikt wordt. Sommige activiteiten zijn op loopafstand. Bij vervoer per auto geldt het protocol 'Vervoer'. Er wordt altijd rekening gehouden met de risico's onderweg.

2.4 Pedagogisch medewerkers

Tijdens de activiteit blijft het kind-ratio (1 op 10) gehandhaafd. Voldoende ondersteunende medewerkers en hulpjes gaan mee. De betrokken medewerkers worden geïnformeerd over de activiteit en de veiligheidsmaatregelen.

2.5 Bereikbaarheid

De leidinggevende medewerker heeft een telefoon bij zich met daarin de contactgegevens van de ouders. Kinderen dragen een sticker met hun naam en het telefoonnummer van de verantwoordelijke medewerker. Ook doen we de kinderen een geel hesje aan zodat ze voor ons goed herkenbaar zijn.

2.6 Aansprakelijkheidsverzekering

Alle kinderen zijn bij **BSO Deilse Hoeve** WA-verzekerd. Deze verzekering geldt alleen voor situaties waarvoor de BSO aansprakelijk is. Schade door kinderen wordt niet gedekt. Ouders worden geadviseerd zelf een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.

3. Afspraken

- Medewerkers kennen de kinderen en zijn zich bewust van eventuele risico's.
 - De verantwoordelijkheid voor de kinderen ligt altijd bij de pedagogisch medewerkers, tenzij anders overeengekomen met ouders.
 - Elke medewerker is verantwoordelijk voor maximaal 10 kinderen.
 - Ouders zijn op de hoogte van de activiteit.
 - Kinderen dragen een naamsticker met telefoonnummer van de leidinggevende.
 - Een mobiele telefoon met contactgegevens van ouders is aanwezig.
 - Er wordt een EHBO-does meegenomen.
 - Eten en drinken wordt verzorgd.
 - Medewerkers volgen de actuele protocollen en het pedagogisch beleidsplan van **BSO Deilse Hoeve**.
-

4. Activiteiten op/van manege Deilse Hoeve

BSO Deilse Hoeve is onderdeel van **Deilse Hoeve B.V.** en gevestigd op het terrein van manege **Deilse Hoeve**. In het pedagogisch beleidsplan staat omschreven welke ruimtes onder de officiële BSO-locatie vallen en goedgekeurd zijn door de GGD. Activiteiten buiten deze ruimtes vallen onder dit protocol.

Voorbeelden van deze activiteiten zijn:

- Het poetsen en verzorgen van pony's
- Ponyritjes onder begeleiding
- Buitenactiviteiten zoals hutten bouwen, een klein kampvuurtje maken (onder toezicht), of natuurgerichte spellen in de aangrenzende groenstroken

Hoewel deze activiteiten plaatsvinden buiten de formele BSO-ruimte, bieden ze kinderen waardevolle leerervaringen en sluiten ze aan bij het pedagogisch beleid van BSO Deilse Hoeve. Veiligheid, begeleiding en toezicht staan daarbij altijd centraal.

Protocol: Bijt-,krab-,spat-,snij of prikincident

Bijt-, krab-, spat-, snij- of prikincident

Dit protocol heeft tot doel om adequaat te reageren op bijt-, krab-, spat-, snij- of prikincidenten bij kinderen die deelnemen aan buitenschoolse opvang. Het doel is het verlenen van snelle en effectieve eerste hulp, het waarborgen van de veiligheid van alle betrokkenen, en het nemen van stappen om verdere complicaties te voorkomen. Bij bloedcontact zijn er risico's op een aantal ernstige virussen en dient er aan de hygiëneregels gehouden te worden. Dit protocol benadrukt daarom het belang van de hygiëneregels en geeft instructie hoe om te gaan bij incidenten met open wonden.

1. Veiligheid waarborgen

- Zorg ervoor dat de omgeving veilig is voor zowel het slachtoffer als de omstanders.
- Roep onmiddellijk hulp in van een collega of een andere volwassene op de locatie.

2. Beoordeling van de situatie

- Schat de ernst van het letsel in. Zoek naar tekenen van ernstige bloedingen, zwellingen of andere direct zichtbare verwondingen.
- Bepaal de aard van het letsel (bijt, krab, spat, snij, prik) en pas de eerste hulp dienovereenkomstig toe.

3. Eerste hulp verlenen

- Bij bijt- of krabincidenten: Spoel de wond zorgvuldig af met lauw stromend water en desinfecteer met een geschikt ontsmettingsmiddel.
- Bij spatincidenten: Spoel de ogen of andere blootgestelde delen van het lichaam onmiddellijk met overvloedig water.
- Bij snij- of prikincidenten: Beheers bloedingen door druk uit te oefenen met een schone doek of verband. Vermijd direct handcontact om infecties te voorkomen.
- Breng indien nodig een steriel verband of pleister aan op de wond.
- Houd het slachtoffer rustig en kalmeer indien nodig.

4. Bloedcontact

Bij bloedcontact zijn er risico's op een aantal ernstige virussen en dient er aan de hygiëneregels gehouden te worden.

4.1 Risico's

In bloed kunnen virussen aanwezig zijn zoals het hepatitis B- of C-virus of het aidsvirus. Besmetting van het kind met deze virussen vindt meestal voor, tijdens of kort na de geboorte plaats. De meeste kinderen hebben geen klachten en vaak is onbekend dat ze besmet zijn. Via bloedbloedcontact kunnen de virussen op anderen worden overgedragen. Bij bloedbloedcontact komt het bloed van de ene persoon direct in contact met het bloed van een andere persoon. Dit is bijvoorbeeld het geval als iemand zich prikt aan een gebruikte naald. De kans op besmetting is klein en gebeurt niet als de huid intact is. Het hepatitis B en het HIV-virus zijn niet overdraagbaar via:

- Aanraken of kussen;
- Gebruik van gezamenlijk servies;
- Urine, ontlasting, speeksel, braaksel, traanvocht, of zweet, zolang er geen zichtbaar bloed aanwezig is.

4.2 Maatregelen ter voorkoming van bloed overdraagbare aandoeningen

Naast de algemene hygiënemaatregelen, houden we de volgende specifieke maatregelen in acht.

- Wegwerphandschoenen dragen bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd. Wegwerphandschoenen hoeven niet steriel te zijn.
- Gooi na gebruik de wegwerphandschoenen direct weg;
- Was daarna de handen met water en zeep.
- Dek wondjes af met een waterafstotende pleister;
- Verwijder gemorst bloed als volgt:
 - neem het bloed, met handschoenen aan, op met een papieren tissue;
 - maak de ondergrond schoon met water en zeep;
 - droog het oppervlak en desinfecteer daarna met alcohol 70%;
 - laat de alcohol aan de lucht drogen.
- linnengoed en kleding wassen op 60°C. Indien dit niet mogelijk is op het langste programma van 40°C wassen.

4.3 Wat te doen als er toch bloedcontact is geweest?

- Wond goed uitspoelen en desinfecteren met Betadine jodium.

- Neem meteen contact op met de bedrijfsarts, huisarts of de plaatselijke GGD (die is zeven dagen per week en 24 uur per dag bereikbaar) met de vraag of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

5. Communicatie

- Informeer de ouders/verzorgers onmiddellijk over het incident en de genomen stappen.
- Documenteer het incident nauwkeurig, inclusief de aard van het letsel, de toegepaste eerste hulp en verdere aanbevelingen.

6. Medische hulp inschakelen

In geval van ernstige verwondingen, zoals diepe snijwonden, vermoeden van breuken, of als de bloeding niet onder controle kan worden gehouden, bel direct medische hulp in (112) en volg hun instructies op.

7. Opvolging en nazorg

- Houd het slachtoffer in de gaten voor tekenen van infectie of andere complicaties.
- Blijf in contact met de ouders/verzorgers en verstrek hen de nodige informatie over de toestand van hun kind.
- Bespreek het incident tijdens teamvergaderingen om mogelijke preventieve maatregelen en verbeteringen in het protocol te bespreken.

8. Preventieve maatregelen

- Bevorder een veilige omgeving door toezicht te houden op de kinderen en situaties te voorkomen waarin bijt-, krab-, spat-, snij- of prikincidenten kunnen plaatsvinden.
- Implementeer educatieve programma's over respectvol gedrag en conflictoplossing om dergelijke incidenten te voorkomen.

Protocol: Epilepsie

Epilepsie is een aandoening die zich kan voordoen bij zowel kinderen als volwassenen. Op BSO Deilse Hoeve worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar, met diverse achtergronden en medische situaties. Het kan voorkomen dat een kind of medewerker een epileptische aanval krijgt tijdens de opvang.

Dit protocol beschrijft de achtergrond van epilepsie, hoe te handelen bij een aanval, en welke informatie BSO Deilse Hoeve nodig heeft van ouders/verzorgers wanneer bij een kind sprake is van epilepsie. Het doel is het waarborgen van veiligheid en het bieden van passende zorg in geval van een aanval.

1. Wat is epilepsie?

Epilepsie is een aandoening die zich uit in de vorm van aanvallen. Aanvallen ontstaan door een plotselinge, tijdelijke verstoring of ontlading van de elektrische prikkeloverdracht in de hersenen. Er zijn veel verschillende soorten aanvallen. Deze aanvallen worden ingedeeld in twee hoofdgroepen. Tevens zijn er aanvallen waarbij epilepsie niet de oorzaak is.

De twee hoofdgroepen zijn:

- aanvallen die uit een deel van de hersenen voortkomen (partiële epilepsie)
- aanvallen waarbij de hele hersenen betrokken zijn (gegeneraliseerde aanvallen).

2. Symptomen van epilepsie

De verschijnselen, ook wel symptomen genoemd, bij een aanval hangen af van welke hersendelen mee doen bij een aanval en verschillen per type en per persoon. Mogelijke uitingen zijn:

- Ongewone bewegingen
- Onverwacht stilvallen of afwezigheid
- Verlies van bewustzijn
- Spierschokken
- Geur- of smaakwaarnemingen die niet reëel zijn
- Vallen of verstijven

3. Hoe te handelen

Het kan zijn dat bij ouders/verzorgers al bekend is dat een kind epilepsie heeft. Vaak wordt dan in samenwerking met een arts of andere deskundige een coupeerbeleid opgesteld. BSO Deilse Hoeve wil dit coupeerbeleid dan ondertekend door de ouders hebben. In een coupeerbeleid staat wanneer en hoe een aanval gestopt moet worden bij een kind. Dit hoofdstuk wordt daarom opgedeeld in hoe te handelen als nog niet bekend is dat een kind epilepsie heeft en er dus geen coupeerbeleid is en hoe te handelen bij een coupeerbeleid.

3.1 Zonder coupeerbeleid

1. Blijf rustig praten en stel de persoon gerust.
 - Bij een 'grote aanval' blijf kalm en erbij, praten heeft hierbij geen zin.
 - Neem de tijd op dat de aanval duurt.
2. Als iemand blijft lopen tijdens een aanval, kan dat gevaarlijke situaties opleveren. Met een zachte hand en door middel van rustig praten voorkomen dat iemand lopend in een gevaarlijke situatie komt. Niet het lopen zelf voorkomen. Eventueel voor de persoon gaan staan om ervoor te zorgen dat deze niet op een gevaarlijke situatie afloopt.
3. Grijp de persoon zo min mogelijk vast, als hij blijft lopen tijdens de aanval.
 - Bescherm het hoofd met handen of een kussen bij een 'grote aanval'.
 - Bij een grote aanval maak strakke kleding los en zet de bril af.
4. Haal zaken(harde of scherpe voorwerpen) waaraan de persoon zich kan bezeren weg.
5. Blijf erbij tot de aanval voorbij is.
 - Als de aanval langer dan 5 minuten duurt, bel 112.
 - Als de aanval voorbij is, wacht tot de persoon ontspannen is en stel hem/haar gerust.
 - Leg de persoon in (stabiele) zijligging, zodat de persoon niet kan stikken in eigen speeksel.
 - Controleer de persoon op verwondingen.
 - Neem contact op met de ouders(ander contactpersoon).

Niet doen tijdens een 'grote aanval':

- Stop niets tussen de tanden.
- Geef tijdens de aanval geen water.

- Houd lichaamsbewegingen niet tegen.
- Vervoer iemand niet tijdens een aanval.

3.2 Met coupeerbeleid

In het coupeerbeleid zelf staat opgenomen hoe er gehandeld dient te worden door de medewerkers van **BSO Deilse Hoeve**. Het kan zijn dat er in staat dat er noodmedicatie toegediend moet worden. Ouders zijn er zelf verantwoordelijk voor dat er noodmedicatie aanwezig is op **BSO Deilse Hoeve**. Iedereen die voor het kind zorgt bij **BSO Deilse Hoeve** moet op de hoogte zijn van dit coupeerbeleid en moet weten hoe de noodmedicatie toegediend moet worden en waar deze staat. Staat in het coupeerbeleid opgenomen dat onder bepaalde omstandigheden de aanval niet gestopt hoeft te worden, dan moet de medewerker de stappen van hierboven volgen om het kind veilig door de aanval heen te loodsen.

In het **Coupeerbeleid BSO Deilse Hoeve** staat een voorbeeld van een coupeerbeleid opgenomen. Deze kan gebruikt worden als door de ouders nog geen coupeerbeleid is opgesteld samen met een behandelend arts of andere deskundigen. Hierin wordt onderaan genoteerd welke afspraken worden gemaakt rondom de omgang met paarden en wordt verwezen naar het toestemmingsformulier voor activiteiten bij derden. In dit formulier wordt aangegeven welke activiteiten een kind met epilepsie wel of niet aan mee mag doen.

4. Coupeerbeleid BSO Deilse Hoeve

Naam kind:

Geboortedatum:

Woonplaats kind:

Vorm van epilepsie:
Frequentie en aard van de aanvallen
Mogelijke uitlokkers die een aanval kunnen veroorzaken:
Onder welke omstandigheden moet een aanval gestopt worden:
Hoe moeten medewerkers van de Deilse Hoeve handelen bij het stoppen:

Welke middelen moeten worden gebruikt en in welke hoeveelheid:
Plaats waar medicatie bewaard wordt:
Mag dit herhaald worden als het niet werkt:
Als dit herhaald mag worden na hoeveel tijd moet dit herhaald worden:
Wanneer moet een ambulance gebeld worden:
Waarschuwen: Telefoonnummer ouders: Anderen:

Afspraken:

Omgang met paarden:

Voor afspraken rondom uitstapjes: zie het toestemmingsformulier voor activiteiten bij derden

Datum:

Plaats:

Naam ouder:	Handtekening ouder:

Bron: www.epilepsie.nl

www.epilepsievereniging.nl

Protocol: Geneesmiddelen

Geneesmiddelen

Wanneer een kind geneesmiddelen gebruikt, is hij/zij welkom en zullen we daarin een ondersteunende rol innemen. Ook in dagelijkse zorg voor kinderen hebben we te maken met klachten als buikpijn en hoofdpijn. In dit protocol staat welke geneesmiddelen wij wel en niet toestaan. Wij maken in dit protocol onderscheid tussen voorgeschreven medicijnen en niet-voorgeschreven medicijnen. **BSO Deilse Hoeve** heeft een overeenkomst gebruik geneesmiddelen met de ouder(s) van het kind als hij tijdens de opvang geneesmiddelen gebruikt.

1. Niet-voorgeschreven medicijnen

Niet-voorgeschreven medicijnen zijn de geneesmiddelen die niet op recept verkregen zijn. Het gaat hier om homeopathische geneesmiddelen en 'zelfzorg' geneesmiddelen. Deze 'zelfzorg' geneesmiddelen hebben de ouders bijvoorbeeld zelf bij een apotheek of drogist gekocht.

Niet voorgeschreven medicijnen worden niet door een pedagogisch medewerker toegediend tijdens het verblijf van het kind op de BSO. Is er een aantoonbare reden waardoor er een uitzondering gemaakt moet worden, dan gelden dezelfde richtlijnen als hieronder opgesteld voor voorgeschreven medicijnen.

2. Voorgeschreven medicijnen

Voorgeschreven medicijnen zijn geneesmiddelen die op recept voorgeschreven zijn door huisarts of specialist. Deze medicijnen zijn voorgeschreven op naam van het kind. Als het kind deze middelen ook tijdens het verblijf op **BSO Deilse Hoeve** nodig heeft, zullen de ouders hun toestemming m.b.t. de toediening geven aan de pedagogische medewerkers via de overeenkomst gebruik geneesmiddelen.

2.1 Verantwoordelijkheden van de ouder(s):

- De ouder geeft vooraf toestemming voor het gebruik van de medicijnen bij de opvang middels de overeenkomst gebruik geneesmiddelen.
- Het medicijn op doktersrecept moet op naam staan van het kind en compleet in originele verpakking en met de originele bijsluiter aan een pedagogisch medewerker afgeleverd worden.
- Overeenkomstig advies van de GGD dienen nieuw voorgeschreven medicijnen altijd eerst thuis toegediend te zijn.
- Ouders dienen altijd een formulier 'overeenkomst gebruik geneesmiddelen' volledig in te vullen en te ondertekenen. Hiermee geven zij toestemming om het medicijn overeenkomstig aan hun kind toe te dienen. Ouders dienen goede

instructie te geven over de wijze van toediening. Zonder overeenkomst medicijngebruik worden er **geen** medicijnen toegediend.

- Ouders zijn verplicht om op het formulier 'overeenkomst gebruik geneesmiddelen' een (nood)telefoonnummer te noteren, waarop zij die dag goed bereikbaar zijn.
- De ouders informeren de BSO onmiddellijk bij wijzigingen in het geneesmiddelengebruik.

2.2 Verantwoordelijkheden van de pedagogisch medewerker:

- Alleen gekwalificeerd personeel mag geneesmiddelen toedienen. Zij zijn op de hoogte van het protocol en de specifieke behoeften van elk kind.
- De pedagogisch medewerker is getraind in het correct toedienen van geneesmiddelen en het herkennen van mogelijke bijwerkingen.
- De pedagogisch medewerker controleert de datum en toedienfrequentie. Indien er een verschil lijkt te bestaan tussen het doktersvoorschrift en de bijsluiter, overleg dan eerst met de arts alvorens het geneesmiddel toe te dienen of vraag de ouders om een schriftelijke verklaring van de arts over de gewenste toediening. Bij twijfel het geneesmiddel nooit toedienen!

3. Bewaring van Geneesmiddelen:

- Bewaar alle geneesmiddelen op een veilige plaats, ontoegankelijk voor kinderen, en volgens de aanbevelingen van de fabrikant.
- Controleer regelmatig de houdbaarheidsdatum van de geneesmiddelen en vervang ze indien nodig.

4. Documentatie:

- Houd gedetailleerde administratie bij van alle verstrekte geneesmiddelen, inclusief de naam van het kind, de datum, het tijdstip, de dosis en de naam van de toedienende medewerker.
- Documenteer eventuele bijwerkingen of ongebruikelijke reacties onmiddellijk en deel deze informatie met de ouders/verzorgers.

5. Toedieningswijze:

- Volg strikt de voorgeschreven toedieningsinstructies.
- Zorg voor een rustige en hygiënische omgeving bij het toedienen van geneesmiddelen.

6. Privacy en Vertrouwelijkheid:

- Behandel alle informatie over het geneesmiddelengebruik van een kind als vertrouwelijk en deel deze alleen met gemachtigd personeel en ouders/verzorgers.
-

Overeenkomst gebruik geneesmiddelen

Naam ouder / verzorger:

Naam kind:

Aanwezig op BSO Deilse Hoeve op de volgende dagen:

.....

Hierbij geeft de ouder/verzorger toestemming om zijn/haar kind (hierboven genoemd) tijdens het verblijf bij BSO Deilse Hoeve het hierna genoemde geneesmiddel toe te dienen. Het geneesmiddel wordt toegediend conform het doktersvoorschrift: zie etiket van de verpakking.

1. Naam geneesmiddel:

.....

2. Het geneesmiddel wordt verstrekt op voorschrift van:

	Naam	Telefoonnummer
Behandelende arts		
Apotheek		
Ouder / verzorger		

3. Het geneesmiddel dient te worden verstrekt:

Van (begindatum):Tot (einddatum):

Dosering:

Frequentie / tijdstip:

Wijze van toediening:

Bijzondere aanwijzingen bij toedienen:

.....

.....

Mogelijke bijwerkingen

.....

.....

Handtekening ouder: Datum:

7 Richtlijnen medische handelingen

In de Handleiding Kwaliteitsstelsel Kinderopvang (deel G) wordt een onderscheid gemaakt in medische handelingen:

Categorie 1: Voorbehouden handelingen.

Deze zogenoemde ‘voorbehouden handelingen’ zijn handelingen die bij ondeskundige uitvoering (ernstige) risico’s met zich mee brengen. Deze handelingen mogen alleen door (para-)medisch bevoegd personeel verricht worden.

Indien zich onder het personeel een verpleegkundige bevindt, zou deze de handelingen die onder categorie 1 worden genoemd, kunnen uitvoeren. Voorwaarde is wel dat hij/ zij geregistreerd is in het BIG-register (met andere woorden: bevoegd is) en dat hij/ zij bekwaam is om de gewenste voorbehouden handelingen te verrichten. Bovendien moet er een schriftelijke opdracht van een arts zijn (die altijd telefonisch bereikbaar moet zijn in geval zich een calamiteit zou kunnen voordoen). Een verklaring van bekwaamheid van alleen de betrokkene volstaat niet.

(Bevoegd is niet hetzelfde als bekwaam!)

Voor de kinderopvang zijn met name de volgende voorbehouden handelingen relevant:

- Injecties
- Heelkundige handelingen verpleegkundigen
- Katheterisaties
- Het gebruik van radioactieve stoffen

In uiterste noodgevallen wordt een ieder geacht naar beste vermogen te handelen. Een wetsovertreding uit ‘overmacht’ is niet strafbaar. Het gaat dan om situaties die niet te voorzien zijn.

Categorie 2: Handelingen die niet voorbehouden zijn maar waarvan de uitvoering met de nodige zorgvuldigheid omkleedt moet zijn.

Deze zogenoemde ‘afgeleide medische handelingen’ (zoals het uittrekken van een sonde en toedienen van een klysma) zijn handelingen die het personeel in principe wel zou kunnen verrichten, mits met een goede instructie. Het personeel beschikt echter formeel gezien niet over de deskundigheid voor het uitvoeren van deze afgeleide medische handelingen, tenzij de arts bereid is (als hij/ zij dat al wil) het betrokken personeel te (laten) instrueren, zodat dit vervolgens alsnog als deskundig kan worden beschouwd.

De leiding van het centrum is primair verantwoordelijk voor het op deskundige wijze uitvoeren van deze handelingen.

Belangrijk hierbij is de continuïteit van het aanwezige personeel. Bij veel personeelwisselingen wordt de kans groot dat er fouten gemaakt worden. Bovendien dient het personeel goed op de hoogte te zijn van de risico's, contra-indicatie en complicaties. En er dient een arts oproepbaar te zijn die op korte termijn aanwezig kan zijn.

Altijd geldt dat als het personeel zich, ondanks instructie, niet deskundig genoeg acht om de handeling te kunnen verrichten, hij/zij de handeling ook niet moet uitvoeren. Betrokkene blijft altijd (mede) aansprakelijk als er iets fout mocht gaan.

Categorie 3: Eenvoudige handelingen

Hierbij gaat het om de 'huis-, tuin-, en keukenhandelingen' zoals verzorgen van schaafwondjes en verwijderen van pleisters, het toedienen van medicijnen anders dan injecties. Dit zijn handelingen die in principe zonder problemen door het personeel uitgevoerd kunnen worden, echter meestal wel door instructies op te volgen over hoe te handelen (zoals het toedienen van geneesmiddelen en handelingen volgens de EHBO-regels).

Protocol: Hitte en kinderen

Hitte en kinderen

In de lente en zomer kan er sprake zijn van een warme buitentemperatuur. Kinderen zijn kwetsbaar voor hitte. Het lichaam van kinderen reageert anders op warmte en hitte dan het lichaam van volwassenen, waardoor zij meer kans op gezondheidsklachten hebben.

Jonge kinderen zijn niet in staat om zelf preventieve maatregelen te nemen zoals extra drinken, het aantrekken van luchtige kleding, rustigere spelletjes doen of de schaduw opzoeken. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de begeleiding.

1. Wanneer spreken we over hitte?

Wanneer de buitentemperatuur langdurig boven de 25°C graden is, beginnen mensen last te krijgen van de hitte. Dat geldt des te meer wanneer er ook sprake is van een hoge luchtvochtigheid, zonnestraling, weinig wind, isolerende kleding, fysieke inspanning en weinig afkoeling in de nacht. Een hitteperiode, ook wel hittegolf genoemd, is een periode van vier of meer aaneengesloten dagen met temperaturen boven de 27°C.

De ideale binnentemperatuur ligt tussen de 18°C en 22°C. In de zomer mag dat iets hoger liggen: de behaaglijke binnentemperatuur mag dan tussen de 23°C en 25°C zijn.

2. Groepsruimte

We streven binnen de groepsruimte van de BSO naar een maximale temperatuur van 25°C. De groepsruimte van BSO Deilse Hoeve zit op een zolder. Het is mogelijk om de ramen open te zetten op kiepstand. Ook is er airco aanwezig om de ruimte te kunnen koelen. De groepsruimte beschikt over een thermostaatknop of temperatuurmeter. Bij een onvermijdelijke te hoge temperatuur binnen wordt uitgeweken naar het buitenplein (zie 'buitenspelen').

De pedagogische medewerkers zijn verantwoordelijk voor een behaaglijke binnentemperatuur in de groepsruimte. Hierbij zijn de volgende factoren van belang: luchtverversing, temperatuur en vochtbalans en de kwaliteit van de (binnen) lucht. De pedagogische medewerkers zorgen dagelijks voor ventilatie van de groepsruimte zowel voor- als na de opvang door middel van het openen van de ramen. Tijdens de opvang dient ook altijd een raampje open te staan voor ventilatie, tenzij dit tocht.

De pedagogische medewerkers zijn verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen wanneer de temperatuur binnen en/of buiten hoger is of wordt dan 25°C.

De volgende maatregelen kunnen worden genomen:

- Maak gebruik van de airco om de ruimte te verkoelen.
- Laat kinderen geen activiteiten uitvoeren met intensieve beweging of ander inspanning;
- Laat kinderen en leidster(s)/pedagogische medewerkster(s) extra drinken en wacht niet op dorstgevoel;
- Kies voor een buitenactiviteit op het voorplein, bij voorkeur in de schaduw.
- Zet zo weinig mogelijk verlichting/apparaten aan.

3. Buitenspelen

Bij BSO Deilse Hoeve zijn veel mogelijkheden voor buitenactiviteiten binnen een veilige omgeving. Vooral als het warm weer is, is dit een goed alternatief in plaats van de groepsruimte. Op het buitenterrein is het mogelijk om in de schaduw te zitten en te spelen. Ondanks dat kan ook buiten sprake zijn van hitte. Er is buiten een risico als de buitentemperatuur hoger dan 27°C is en/of als er sprake is van een felle zon (UV-index 5 of hoger).

4. Maatregelen bij risico

De pedagogische medewerkers zijn verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen wanneer er sprake is van een risico.

De volgende maatregelen kunnen worden genomen:

4.1 Zon vermijden

- Tussen 12 en 15 uur wordt vermeden dat de kinderen in de volle zon spelen.
- Creëer voldoende schaduwplekken, bijv. met zonnezeilen, parasols e.d.
- Laat kinderen niet te lang in de zon spelen.

4.2 Huid beschermen

- Kinderen worden van begin mei tot eind september op alle dagen dat het zonnig of half bewolkt is ingesmeerd; óók als ze in de schaduw spelen.
- smeer kinderen in met anti- zonnebrandcrème met hoge beschermingsfactor, passend bij het huidtype.
- Gebruik minimaal factor 20 (SPF) met een bescherming tegen zowel uv-a- straling als uv-b-straling.
- Smeer het kind om de twee uur opnieuw in.

- Zie erop toe dat de kinderen zoveel mogelijk een T-shirt en hoofdbedekking dragen als ze buiten spelen.

4.3 Drinken:

- Zorg voor eenvoudige toegang tot schoon water.
- Zorg voor extra drinkmomenten, bijv. ieder uur samen iets drinken.
- Laat het kind drinken voordat het dorst heeft.
- Stimuleer om meer te drinken door ieder kind een flesje water te laten gebruiken.
- Maak het flesje geregeld schoon, vooral de dop en de opening.
- Kinderen hebben minimaal 1,2 liter (4 jaar) tot 1,5 liter (12 jaar) vocht per dag nodig.

4.4 Activiteiten

- Laat geen activiteiten uitvoeren met intensieve beweging of ander inspanning.
- Plan activiteiten op de koele ochtend.
- Zoek verkoeling met waterspelletjes en zwembadjes. Plaats deze in de schaduw en zorg dat er altijd toezicht is.
- Ververs iedere dag het water in badjes of speeltoestellen (bijv. waterglijbaan).

5. Gevolgen van hitte voor de gezondheid

De klachten die hoofdzakelijk optreden bij hitte zijn vermoeidheid, concentratieproblemen, benauwdheid en hoofdpijn. In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van vocht en een stijgende lichaamstemperatuur.

5.1 Lichte symptomen:

- Zweeten
- Benauwdheid/ onrustig zijn
- Rode huid
- Weinig/ niet plassen; donkere urine
- Hoofdpijn

5.2 Ernstige symptomen:

- Spierkrampen
- concentratieverlies/ sufheid

- droge mond
- misselijkheid
- diarree
- flauw vallen

6. Wat als een kind het toch te heet heeft gehad?

Vertoont een kind de eerder genoemde verschijnselen? Dan komt het lichaam vocht te kort en dient het kind zo snel mogelijk meer vocht op te nemen door te drinken en te verblijven op een koele plek. Geef drinken met zo min mogelijk suiker en vermijd voedsel met veel vet en zout. Bijvoorbeeld water, melk, limonade, diksap of vruchtensap. Ook eten met veel vocht zoals vers fruit kan bijdragen aan meer vochtopname van het lichaam.

Neem contact op met een arts als de symptomen niet verbeteren of als ze verergeren.

De volgende stappen dien je te doorlopen:

- Breng het kind naar een koele plek
- Laat het kind drinken
- Laat het kind rusten
- Bij ernstiger klachten, of als de klachten niet verbeteren moet een arts worden gewaarschuwd.

Protocol: Meldcode

Meldcode

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

Als een kinderopvangorganisatie te maken krijgt met signalen van kindermishandeling thuis, geweld of een zedendelict door een medewerker, of seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen op de opvang, is het belangrijk dat hier professioneel op wordt gereageerd.

Dit protocol is opgesteld om ons als kinderopvangorganisatie hierbij te helpen, rekening houdend met de geldende wet- en regelgeving.

Dit protocol bevat drie onderdelen:

1. Route 1: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling – Sinds 2013 verplicht, en vanaf 2019 aangevuld met een afwegingskader. Het beschrijft hoe te handelen bij signalen van geweld of mishandeling, zowel thuis als binnen de opvang.
2. Route 2: Meld-, overleg- en aangifteplicht bij medewerkers – Bij vermoedens van een gewelds- of zedendelict door een medewerker is overleg met de vertrouwensinspecteur verplicht. Blijft het vermoeden bestaan, dan moet aangifte worden gedaan. Deze aangifteplicht geldt ook voor medewerkers als het om de houder gaat.
3. Route 3: Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen – Richtlijnen voor het zorgvuldig beoordelen en handelen bij signalen van seksueel gedrag tussen kinderen, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen normale en zorgwekkende gedragingen.

Het protocol is specifiek voor de kinderopvang en helpt medewerkers om zorgvuldig te handelen bij signalen van geweld, mishandeling of grensoverschrijdend gedrag. De eerste stap is altijd: signalen in kaart brengen.

Meldcode route 1

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Als pedagogisch medewerkers, hebben wij de verantwoordelijkheid om huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en hierna actie te ondernemen. We maken hierbij gebruik van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De BSO coaches ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij deze taak en geven sturing aan de uitvoering van deze meldcode.

In dit protocol behandelen we een samenvatting van de meldcode. De complete

meldcode is voor alle medewerkers beschikbaar via de meldcode app op hun telefoon.

1. Begripsbepaling

- Onder **huiselijk geweld** wordt verstaan:
“ Lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee, door iemand uit de huiselijke kring. Waarbij we onder geweld verstaan het lichamelijk, seksueel, psychisch of financieel schaden van iemands persoonlijke veiligheid en grenzen.”

Daaronder worden ook begrepen ouderen mishandeling, geweld tegen ouders, vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en eer gerelateerd geweld.

Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: familieleden, huisgenoten, de echtgenoot of voormalig echtgenoot, of (ex-) partner, mantelzorgers;

- Onder **kindermishandeling** wordt verstaan:
"Kindermishandeling is elke vorm van bedreigend of gewelddadig gedrag tegenover een kind, door ouders of andere volwassenen van wie het kind afhankelijk is. Dit kan lichamelijk, geestelijk of seksueel zijn, en gebeurt actief (door iets te doen) of passief (door iets juist niet te doen). Het kan leiden tot ernstig lichamelijk of geestelijk letsel, of het risico daarop. Ook eer gerelateerd geweld, huwelijksdwang, meisjesbesnijdenis en het getuige zijn van huiselijk geweld vallen hieronder."
- Onder **beroepskracht** in deze code wordt verstaan: de pedagogisch medewerker die voor BSO Deilse Hoeve werkzaam is en die in dit verband de kinderen die gebruik maken van de BSO begeleid.
- Onder **kind** in deze code wordt verstaan: ieder kind die naar buitenschoolse opvang Deilse Hoeve gaat en aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleend.

2. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: Signalen in kaart brengen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden

genomen. Deze stap mag ieder werknemer of vrijwilliger van de Deilse Hoeve doen. Maak bij het schatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van de signaleringslijsten.

Stap 2: Overleg met een collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis

Bespreek de signalen met een deskundige collega. Voor de Deilse Hoeve geldt dat de signalen besproken worden met gedragsdeskundige. Indien nodig kan advies worden gevraagd aan Veilig Thuis of aan een deskundige op het gebied van letselduiding, als er behoefte is aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak) van letsel.

Met name in de medische sector kan het van belang zijn een deskundige in te schakelen op het gebied van letselduiding. In andere sectoren ligt het voor de hand dat zo nodig forensische expertise wordt ingeschakeld via Veilig Thuis.

Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies vast in het cliëntdossier.

Stap 3: Gesprek met de cliënt

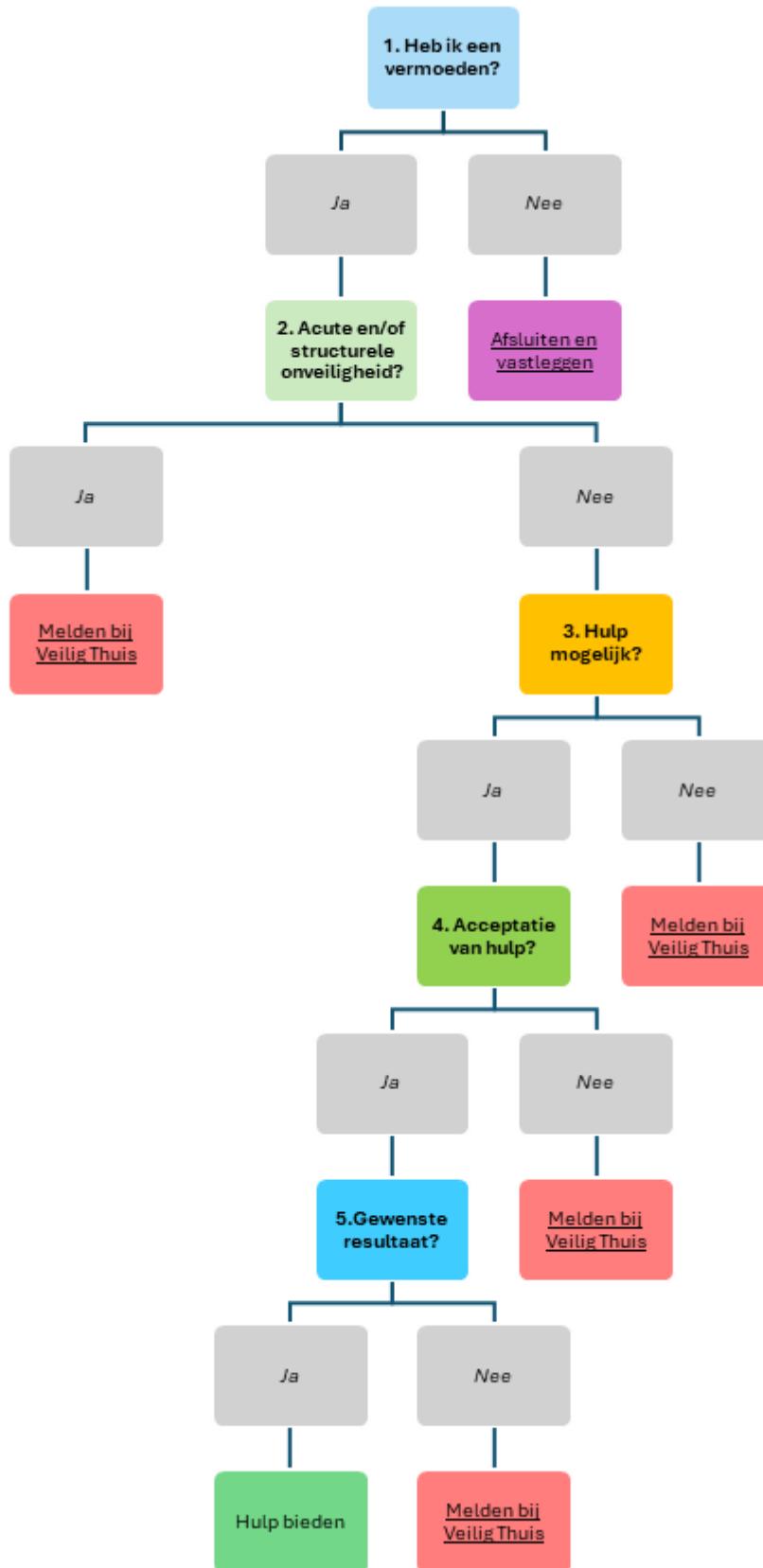
Bespreek de signalen met de cliënt. Heeft u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de cliënt, raadpleeg dan de gedragsdeskundige en/of Veilig Thuis.

Stap 4: Wegen van huiselijk geweld/kindermishandeling

- Heb ik op basis van stap 1 tot en met 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de cliënt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en

de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis. De medewerkers van Veilig Thuis bieden ondersteuning bij het wege van het geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

Als er een vermoeden is van acute en structurele onveiligheid dan moet er een melding gedaan worden bij Veilig Thuis.

Stap 5: Neem twee beslissingen

A. Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid

Sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;

Overleg bij uw melding met Veilig Thuis wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw cliënt en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Bespreek uw melding vooraf met uw cliënt (vanaf 12 jaar) en of met de ouder (als de cliënt nog geen 16 jaar oud is).

- Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- Vraag de cliënt uitdrukkelijk om een reactie;
- In geval van bezwaren van de cliënt, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
- Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de cliënt of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de cliënt over de melding kunt u afzien als;

- Er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de cliënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- U goede redenen hebt om te veronderstellen dat de cliënt daardoor het contact met u zal verbreken.

B. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?

Hulp verlenen is mogelijk als:

- De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren
- De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp
- De hulp leidt tot duurzame veiligheid

Indien hulp verlenen op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

Contactgegevens:

Meldcode route 2

Meld-, overleg- en aangifte plicht bij een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker of houder

Bij BSO Deilse Hoeve staat de veiligheid en het welzijn van kinderen voorop. Wanneer er vermoedens ontstaan van geweld of zedendelicten gepleegd door een medewerker, leidinggevende of zelfs de houder zelf, is het essentieel dat er zorgvuldig, snel en volgens de wet wordt gehandeld. Sinds juli 2013 zijn kinderopvangorganisaties wettelijk verplicht om bij een dergelijk vermoeden melding te doen, in overleg te treden met een vertrouwensinspecteur en – indien nodig – aangifte te doen bij de politie. Dit protocol beschrijft hoe BSO Deilse Hoeve hiermee omgaat.

1. Wie meldt wat en waar?

Iedereen die signalen opvangt van mogelijk grensoverschrijdend gedrag jegens een kind binnen de organisatie heeft de verantwoordelijkheid om deze serieus te nemen en door te geven.

- De **houder** (Henk Rijken) (of de **gedelegeerde**, teamleider BSO, Wilma Rijken) moet bij aanwijzingen altijd overleggen met de **vertrouwensinspecteur** van de Inspectie van het Onderwijs. Deze bepaalt samen met de houder of er aangifte bij de politie nodig is.
- **Medewerkers** melden vermoedens over collega's bij hun werkgever (Henk Rijken) en/ of teamleider BSO (Wilma Rijken).
- Als het vermoeden de **houder** zelf betreft, moet de medewerker **direct aangifte doen bij de politie**, de vertrouwens inspecteur van de Inspectie van onderwijs kan hierbij begeleiden.
- Ook **ouders** kunnen contact opnemen met de vertrouwensinspecteur bij vermoedens van geweld.

Deze verplichtingen zorgen ervoor dat vermoedens van ernstig grensoverschrijdend gedrag altijd serieus en zorgvuldig worden opgepakt.

2. Stappenplan bij een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker

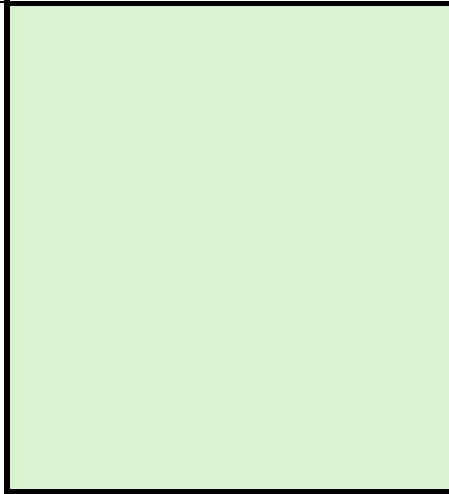
Onderstaande stappen worden in de volgende paragraaf toegelicht.

Stap 1a

De beroepskracht:

In kaart brengen van signalen	• Observeert • Brengt signalen in kaart (zie bijlage signalenkaart) • Documenteert
Stap 1b Direct melding doen van vermoeden bij de houder	De beroepskracht: • Is verplicht het vermoeden van een geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind direct bij de houder te melden. Medewerker overlegt niet zelfstandig maar meldt direct bij de houder. → Melding over leidinggevende → direct bij de houder. → Melding over de houder → directe aangifte bij politie door melder. ▪ Meldingsplicht geldt ook bij signalen van kinderen, ouders of derden.
Stap 2 In overleg treden met vertrouwensinspecteur	De houder: • Moet direct contact leggen met een vertrouwensinspecteur (overlegplicht) indien hij/zij aanwijzingen heeft dat een collega een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan jegens een kind

	• Krijgt advies van de vertrouwensinspecteur over al dan niet doen van aangifte • Documenteert
Stap 3 Aangifte doen	De houder: • Is verplicht bij redelijk vermoeden aangifte te doen bij de politie (aangifteplicht) • Stelt de beroepskracht in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief • Legt een draaiboek aan • Raadpleegt de GGD • Regelt ondersteuning voor kind en ouders • Volgt het ingestelde onderzoek van de politie • Documenteert
Stap 4 Handelen naar aanleiding van onderzoek politie	De houder: • Rehabiliteert en/of • Geeft waarschuwing af en/of • Neemt arbeidsrechtelijke maatregelen (ontslag of stoppen van samenwerking) • Documenteert
Stap 5 Nazorg bieden en evalueren	De houder: • Biedt nazorg aan ouders en kinderen

- Biedt nazorg aan beroepskrachten
- Organiseert ouderavonden
- Verwijst door naar externe hulp
- Evalueert de procedures
- Documenteert

2.1. Toelichting op het stappenplan

Stap 1: signaleren en melden

De eerste stap is **signaleren**. Een medewerker of bemiddelingsmedewerker die iets opmerkt dat wijst op ongepast gedrag, legt deze signalen vast en bespreekt dit zo snel mogelijk met de houder. De medewerker maakt daarbij geen eigen afweging over de ernst, maar legt het direct neer bij de verantwoordelijke.

Ook signalen die afkomstig zijn van kinderen, ouders of derden worden serieus genomen en intern gemeld. Medewerkers zullen eerder subtiele signalen van ongewenst gedrag opmerken dan direct bewijs van misbruik. Ook als er (nog) geen sprake is van een duidelijk geweld- of zedendelict, mogen zorgen over het gedrag van collega's richting kinderen niet genegeerd worden. Ieder signaal moet serieus worden genomen en nader worden onderzocht.

Meldingen door anderen dan medewerkers

Niet alleen medewerkers kunnen een vermoeden van kindermishandeling of grensoverschrijdend gedrag melden. In de praktijk kunnen ook kinderen, ouders of derden een melding doen.

- **Wanneer een kind zelf iets meldt**, is het belangrijk om direct veiligheid, steun en opvang te bieden. De medewerker die het signaal ontvangt, meldt dit direct bij de houder en handelt zorgvuldig, zonder het kind geheimhouding te beloven. De ouders worden op de hoogte gebracht en er wordt – indien nodig – contact gezocht met Veilig Thuis of andere hulpinstanties. Het waarborgen van het gevoel van veiligheid van het kind is het uitgangspunt van dit handelen.

- **Bij een melding van ouders** worden de zorgen serieus genomen en wordt navraag gedaan naar de feiten. De medewerker geeft de melding direct door aan de houder. De ouder kan daarnaast ook zelf contact opnemen met de vertrouwensinspecteur.
- **Wanneer derden (bijvoorbeeld een externe betrokkene) melding doen**, wordt eerst onderzocht over welke informatie zij beschikken en waar dit op is gebaseerd. Ook deze meldingen worden door de medewerker doorgegeven aan de houder.

Stap 2: Overlegplicht houder

De houder is vervolgens verplicht om in overleg te treden met een vertrouwensinspecteur.

De vertrouwensinspecteur gaat samen met de houder na of er een redelijk vermoeden bestaat en adviseert de houder over aangifte. Wanneer er geen sprake is van een redelijk vermoeden, is nader onderzoek redelijkerwijs niet aan de orde. De houder zal in gesprek gaan met betrokkenen om de mogelijk verstoorde werkhouding te herstellen. Indien de uitkomst is dat er een redelijk vermoeden bestaat van een gewelds- of zedendelict dan heeft de houder een aangifteplicht.

De houder is verantwoordelijk voor de registratie in deze stap.

Stap 3: Aangifte plicht door houder

Indien wordt besloten tot aangifte, dan wordt de betrokken medewerker direct op non-actief gesteld voor de duur van het politieonderzoek. Als deze stap wordt gezet, is er vanzelfsprekend nog steeds geen sprake van 'schuld' van de beroepskracht over wie het vermoeden is geuit: 'beschuldigd' staat niet gelijk aan 'schuldig'.

Tegelijkertijd treft de houder maatregelen om de opvang van het betreffende kind en de ondersteuning van de ouders te waarborgen. Als er zorgen zijn over mogelijk grensoverschrijdend gedrag of kindermishandeling, is het bieden van steun aan het kind en de ouders een belangrijk aandachtspunt. Ook wordt er een draaiboek opgesteld en kan de GGD of Veilig Thuis worden geraadpleegd voor advies en ondersteuning.

In overleg met de ouders en – waar nodig – met de GGD of Veilig Thuis, wordt bekeken wat het beste is voor het kind: voortzetting van de opvang op de locatie of een tijdelijke andere oplossing.

De ouders van het betrokken kind worden goed geïnformeerd over de situatie, waaronder de mogelijkheid om zelf aangifte te doen. De houder of directie blijft nauw contact houden, toont betrokkenheid en houdt hen op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen.

Ook ouders van andere kinderen in de groep worden, als de situatie daarom vraagt, op zorgvuldige wijze geïnformeerd. Bij vragen over de impact op eigen kinderen van medewerkers kan Veilig Thuis worden geraadpleegd voor advies.

Indien de houder aangifte doet, treedt de vertrouwensinspecteur terug. Indien de houder weigert om aangifte te doen terwijl de vertrouwensinspecteur concludeert dat er een redelijk vermoeden bestaat, geldt de volgende escalatieladder:

1. Coördinator vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs probeert de houder te overreden
2. Hoofdinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs probeert de houder te overreden
3. Hoofdinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs legt contact met de burgemeester (het college van B&W) van de betreffende gemeente
4. De burgemeester zal de (zedes)politie inschakelen dan wel andere activiteiten vanuit zijn bevoegdheden initiëren.

Stap 4: politieonderzoek

De politie neemt vervolgens het onderzoek over. De organisatie werkt volledig mee, maar onthoudt zich van eigen acties die het onderzoek kunnen verstoren. Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek, beslist de houder over vervolgstappen. Is de melding onterecht gebleken, dan wordt de medewerker gerehabiliteerd. In andere gevallen kan worden gekozen voor een waarschuwing of arbeidsrechtelijke maatregelen zoals ontslag.

❖ Rehabilitatie van de medewerker

Als uit politieonderzoek blijkt dat er geen sprake is van een gewelds- of zedendelict, wordt de betrokken medewerker in ere hersteld. De organisatie kijkt zorgvuldig wat nodig is om een veilige en werkbare situatie te herstellen, bijvoorbeeld door herplaatsing binnen de organisatie. Wanneer blijkt dat er sprake was van een onterechte of valse beschuldiging, kan de medewerker ondersteund worden in een rehabilitatietraject. Tegelijkertijd kan de organisatie passende maatregelen nemen tegen degene die de valse melding heeft gedaan, variërend van een gesprek of het aanbieden van excuses tot schorsing of beëindiging van de samenwerking.

❖ Waarschuwing afgeven

De houder of directie kan besluiten tot het geven van een schriftelijke waarschuwing, met de mededeling dat herhaling van het ongewenste gedrag

arbeidsrechtelijke gevolgen heeft. Die waarschuwing kan dan worden opgenomen in het personeelsdossier.

❖ **Arbeidsrechtelijke maatregelen**

Wanneer de houder of directie constateert dat er op grond van het verrichte onderzoek van de politie aanleiding is om aan te nemen dat kindermishandeling heeft plaatsgevonden, neemt de houder/directie maatregelen van arbeidsrechtelijke aard, zoals ontslag wegens een dringende reden op grond van art. 677 en art. 678 boek 7 BW, of ontbinding van de arbeidsovereenkomst via de kantonrechter (art. 685 boek 7 BW).

In het geval dat het een vrijwilliger betreft, wordt de samenwerking per direct opgezegd.

Alle beslissingen worden zorgvuldig afgewogen en zorgvuldig geregistreerd door de houder of teamleider.

Stap 5: Nazorg en evaluatie

Nazorg voor kinderen, ouders en medewerkers

Na een incident is het belangrijk om goede nazorg te bieden aan alle betrokkenen. Ouders en kinderen kunnen ondersteund worden via ouderavonden, gesprekken met deskundigen of gerichte doorverwijzing. Hierbij kan advies worden gevraagd aan bijvoorbeeld de GGD. Als ouders of kinderen extra hulp nodig hebben, wordt dit in overleg geregeld.

Ook voor collega's is er aandacht. Een ingrijpende gebeurtenis kan zorgen voor emoties zoals boosheid, verdriet of schuldgevoel. Zeker als iemand getuige is geweest van een situatie, is het belangrijk dat daar ruimte voor is. Dit kan individueel of in teamverband besproken worden, zodat iedereen de gebeurtenis goed kan verwerken. We hebben ook een vertrouwenspersoon, Lydia de Kock, waar contact mee opgenomen kan worden.

Tot slot wordt er vooraf nagedacht over de omgang met media, mocht het incident ook buiten de organisatie aandacht krijgen. Hierbij wordt gekozen voor een zorgvuldige en duidelijke communicatie via de houder. Hij is in een dergelijk geval degene die de pers te woord staat.

Evalueren

Het is belangrijk het gehele proces en de verschillende stappen te evalueren. Dit is de verantwoordelijkheid van houder en/ of teamleider.

- De houder of teamleider evalueert met medewerkers dat wat er gebeurd is en de procedures die zijn gevolgd
- Zo nodig wordt de zaak doorgesproken met andere betrokkenen
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht
- Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het vermoeden van kindermishandeling worden gedocumenteerd. Deze gegevens worden door de directie op een centraal punt bewaard
- Blijf alert op signalen. Mogelijk zijn er meer slachtoffers.

3. Preventieve maatregelen

Om het risico op grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk te beperken, neemt BSO Deilse Hoeve een aantal belangrijke preventieve maatregelen:

- **Scholing:** Medewerkers worden getraind in het herkennen van ongewenste omgangsvormen en signalen van mogelijk misbruik. Tijdens overlegmomenten bespreken we jaarlijks ook de meldcode. Medewerkers hebben de app van de meldcode op hun telefoon.
- **Zorgvuldige selectie:** Bij werving en selectie worden sollicitanten zorgvuldig gescreend, inclusief het controleren van referenties en werkverleden. VOG : Alle medewerkers hebben een geldige Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring) en zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang (PRK)
- **Transparante communicatie:** Tijdens het intakegesprek worden ouders geïnformeerd over het gebruik van de meldcode, de meldplicht en het stappenplan bij vermoedens van misbruik. Ook wordt duidelijk gemaakt bij wie zij terecht kunnen met zorgen. Onze vertrouwenspersoon en klachtenfunctionaris kunnen ook meedenken.
- **Open en veilige werkcultuur:** Binnen het team is ruimte om zorgen te bespreken. Regelmatig overleg, werkbegeleiding en intervisie zijn vast onderdeel van de werkwijze.
- **4 ogenbeleid:** De medewerkers kennen en werken met het vier ogenbeleid. We spreken elkaar aan als we merken dat het vier ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- **Protocol :** Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed, de zogeheten meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij vermoeden van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag door medewerkers en kinderen

Contactgegevens

- **Vertrouwensinspecteur Onderwijs:** 0900-1113111
- **Veilig Thuis:** 0800-2000

- **GGD Rivierenland:**
Telefoonnummer:
 (088) 144 73 00
E-mail:
info@ggd gelderland zuid.nl
Website:
<https://ggd gelderland zuid.nl>
- **Houder Deilse Hoeve:** Henk Rijken, henk.rijken@deilsehoeve.nl
Telefoonnummer: 06 12287586
- **Vertrouwenspersoon BSO Deilse Hoeve**
 Lydia de Kock
 Telefoon: 06 51671456
- **Klachtenfunctionaris BSO Deilse Hoeve**
 L.Ph.M. (Flip) Krajenbrink.
 Telefoon: 06 512 30 910,
 Email: f.krajenbrink@planet.nl
 Postadres: Schooresteinstraat 2, 4158 DE Deil.

Meldcode route 3:

Grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

1. Inleiding

In dit deel van onze meldcode (route 3) komt aan de orde wat te doen wanneer er een vermoeden bestaat van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Er wordt aandacht besteed aan de seksuele ontwikkeling van kinderen en wanneer gedrag daadwerkelijk grensoverschrijdend is. Ook worden preventieve maatregelen beschreven.

Aandacht voor seksualiteit en veiligheid binnen de BSO

Seksualiteit hoort bij de gezonde ontwikkeling van kinderen. Bij BSO Deilse Hoeve geven we hier op een respectvolle en professionele manier aandacht aan. Kinderen moeten zich veilig voelen – zowel fysiek als op het gebied van intimiteit en seksualiteit.

Onze pedagogisch medewerkers ondersteunen kinderen in hun ontwikkeling, passend bij hun leeftijd en situatie. We zijn ons ervan bewust dat normen rond seksualiteit veranderen, onder andere door media-invloeden. Daarom blijven we ons hierin verdiepen.

We bieden heldere richtlijnen om seksualiteit bespreekbaar te maken, seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en signalen serieus te nemen. Door goed op de groepsdynamiek te letten, creëren we samen een veilige en ondersteunende omgeving voor elk kind.

2. Stappen bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Onderstaande stappen worden in de volgende paragraaf toegelicht.

STAP 1A **In kaart brengen van signalen**

De beroepskracht:

- Observeert
- Brengt signalen in kaart (zie bijlage 3 en 4)
- Bespreekt signalen met collega's en de leidinggevende
- Documenteert

STAP 2 **Melden van het gedrag bij leidinggevende**

De beroepskracht:

- Meldt het gedrag bij de leidinggevende
- Brengt de ouders van de betrokken kinderen op de hoogte

STAP 3 **Beoordelen ernst van het gedrag**

De leidinggevende:

- Raadpleegt Veilig Thuis en/of GGD
- Gaat in gesprek over het gedrag met ouders van zowel het kind dat het gedrag vertoont als met de ouders van de kinderen die ermee worden geconfronteerd
- Weegt de ernst van het gedrag:
 - ☐ licht seksueel grensoverschrijdend gedrag: bespreken in het team, inschakelen externe hulp niet nodig;
 - ☐ matig seksueel grensoverschrijdend gedrag: waarschuwing, inschakelen hulp;
 - ☐ ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag: direct ingrijpen vereist, maatregelen conform stap 4.
- Documenteert (in het kinddossier)

STAP 4 **Maatregelen nemen**

De houder:

- Stelt een intern onderzoek in
 - Schakelt experts in zoals GGD en Veilig Thuis
 - Organiseert zorg voor kinderen en ouders
 - Gaat in gesprek met ouders van kind dat gedrag vertoont én met de ouders van kinderen die geconfronteerd werden met het gedrag over de te nemen maatregelen
 - Documenteert
-

STAP 5**Beslissen en handelen**

De houder:

- Beslist naar aanleiding van het onderzoek over de opvang van het kind dat het gedrag heeft vertoond

STAP 6**Nazorg bieden en evalueren**

De houder:

- Biedt nazorg voor ouders, kinderen en beroepskrachten
- Organiseert ouderavonden
- Verwijst door naar externe hulp
- Evalueert de procedures
- Documenteert

2.1 Toelichting op de stappen

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Wanneer er signalen zijn dat een kind of meerdere kinderen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hier mee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, is het belangrijk dat deze signalen in kaart worden gebracht en goed worden geïnterpreteerd. Soms zal iets vrij duidelijk zijn aan te merken als ontoelaatbare handeling, maar vaker zal het gaan om minder duidelijke signalen die niet direct te duiden zijn.

Het is belangrijk om deze signalen serieus te nemen. De beroepskrachten kunnen met elkaar onderzoeken wat zij bij de kinderen merken. Door met collega's te overleggen en van gedachten te wisselen, kan een signaal beter worden beoordeeld. De volgende acties kunnen helpen de signalen te onderbouwen:

- Raadpleeg de signalenlijst uit de bijlagen
- Bespreek de signalen met collega's, leidinggevende, de pedagogisch coach.
- Vraag een gesprek aan met de leidinggevende

Leg de mogelijke signalen vast in het kinddossier (zie bijlage). Als de beroepskracht vervolgens twijfelt of concludeert dat er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag dan is het belangrijk dit te melden bij de leidinggevende, zie stap 2.

Stap 2: Melden van het gedrag

De ouders van de kinderen die het gedrag vertonen of ermee zijn geconfronteerd moeten op de hoogte worden gebracht.

Het is belangrijk dat de kinderopvangorganisatie alles goed registreert (in het kinddossier). Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen, dienen schriftelijk te worden vastgelegd. Denk hierbij aan de privacywetgeving.

Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag

De leidinggevende is in overleg met de directie verantwoordelijk voor een eerste beoordeling van de voorgelegde situatie. Daarbij zal in het algemeen de beroepskracht die het gedrag heeft gemeld en eventueel collega's, worden gehoord. Ook Veilig Thuis, CJG, of de GGD kan hiervoor worden ingeschakeld. Hierbij wordt de ernst van het gedrag bepaald.

Wanneer wordt geconstateerd dat er geen sprake is van leeftijdsadequaat gezond gedrag, wordt gecategoriseerd hoe ernstig het gedrag is. Bij alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag dienen de ouders van zowel het kind dat het gedrag vertoont als het kind dat met het gedrag is geconfronteerd te worden geïnformeerd. Het is belangrijk om met ouders in gesprek te blijven gedurende het proces.

Daarnaast dient bij alle vormen gekeken te worden of het seksueel overschrijdende gedrag een signaal is van onderliggende problematiek.

Binnen BSO Deilse Hoeve maken we onderscheid tussen verschillende gradaties van seksueel grensoverschrijdend gedrag:

- **Licht grensoverschrijdend gedrag**

Dit gedrag is vaak onderdeel van de normale seksuele ontwikkeling, maar vraagt wel om begrenzing en uitleg. Dit gedrag wordt begrensd en besproken met het kind en de ouders.

Voorbeelden:

- ❖ Kinderen kijken stiekem naar elkaar bij het omkleden of op het toilet.
- ❖ Kind vraagt aan een ander kind om zijn/haar broek uit te doen, uit nieuwsgierigheid.
- ❖ Kind gebruikt seksuele woorden zonder die echt te begrijpen ("jij bent een piemel!").
- ❖ Kind probeert op een speelse manier anderen aan te raken, zonder duidelijke seksuele intentie.

- **Matig grensoverschrijdend gedrag**

Dit gedrag is ontoelaatbaar. Het kind krijgt uitleg over waarom dit gedrag niet mag. Er wordt overlegd met ouders, en indien nodig met externe deskundigen zoals Veilig Thuis of een gedragswetenschapper.

Het gedrag is duidelijk niet gepast, maar vaak nog te herleiden tot experimenteergedrag. Er is geen sprake van machtsmisbruik of dwang.

Voorbeelden:

- ❖ Kind dwingt een ander kind tot zoenen of ontkleden tijdens een spel.
- ❖ Kind raakt herhaaldelijk een ander kind op ongepaste plekken aan, ondanks eerdere begrenzing.
- ❖ Kind simuleert seksuele handelingen bij zichzelf of een ander (bijv. "nepseks" naspelen).

- ❖ Kind maakt seksueel getinte opmerkingen die doelbewust kwetsend of grensoverschrijdend zijn.

- **Ernstig grensoverschrijdend gedrag**

Dit gedrag vereist direct ingrijpen. De houder wordt altijd geïnformeerd en bepaalt vervolgstappen. Maatregelen worden genomen om herhaling te voorkomen.

Hier is sprake van gedrag dat schadelijk is, doelbewust, herhaaldelijk of gepaard gaat met dwang, chantage of machtsmisbruik.

Voorbeelden:

- ❖ Kind dwingt of bedreigt een ander kind tot seksuele handelingen.
- ❖ Er is sprake van structureel seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- ❖ Kind toont seksueel agressief gedrag of seksuele handelingen die passen bij veel oudere leeftijdsgroepen.
- ❖ Seksueel gedrag met duidelijke machtsonbalans (bijv. veel ouder kind tegenover jong kind).

Actie: direct ingrijpen, kind scheiden van situatie, houder informeren, en (mogelijk) melding doen bij Veilig Thuis of de vertrouwensinspecteur.

Bij ernstige signalen: stap 4 van het meldprotocol in gang zetten.

Alle signalen en genomen acties worden zorgvuldig vastgelegd in het kinddossier.

Stap 4: Maatregelen nemen

De volgende maatregelen kunnen worden genomen:

Wanneer sprake is van ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag, bepaalt de houder welke maatregelen worden genomen.

Dit kan onder andere het instellen van een intern onderzoek in samenwerking met partijen als Veilig Thuis, GGD of een zorgadviesteam omvatten. Er kan een onderzoeksteam worden samengesteld om het incident zorgvuldig te onderzoeken en de directie te adviseren.

Ondersteuning voor het getroffen kind en diens ouders wordt direct georganiseerd, evenals professionele hulp en opvang voor andere betrokken kinderen en ouders. Indien nodig worden namens de organisatie excuses aangeboden voor de ontstane situatie, met uitleg over verbetermaatregelen ter voorkoming van herhaling.

Als het gedrag is gepleegd door een kind, worden gesprekken gevoerd met beide ouderpartijen om tot gezamenlijke oplossingen te komen. De belangen van alle kinderen staan centraal, ook als dit leidt tot moeilijke beslissingen zoals (tijdelijke) afscherming of beëindiging van de opvang. Dat kan betekenen dat de kinderopvangorganisatie

beslissingen neemt die één van beide partijen niet zint. De kinderopvangorganisatie kan tegen het volgende dilemma aanlopen: gaat een kind van de kinderopvang af of niet? En is dat op basis van een besluit van de kinderopvangorganisatie of van de ouders (opzeggen plaatsingsovereenkomst)? Belangrijk is de ouders altijd te informeren over de gemaakte keuze en deze te beargumenteren.

De leidinggevende en/of houder draagt zorg voor een zorgvuldige procedure en registreert dit in het betreffende kind dossier.

Stap 5: Beslissen en handelen

De beoordeling van het incident en het advies uit het (eventuele) interne onderzoek kunnen leiden tot verschillende uitkomsten. Afhankelijk van deze uitkomsten heeft de houder verschillende mogelijkheden om te handelen richting het kind dat het seksueel grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond.

❖ Het kind blijft op de groep

Wanneer de houder/directie constateert dat er op grond van het verrichte onderzoek geen aanleiding is aan te nemen dat het gedrag zich zal herhalen of dat de aanwezigheid van het kind volgens betrokken partijen bedreigend is voor andere kinderen, kan in overleg met betrokken ouders, worden besloten het kind op de betreffende groep van de kinderopvangorganisatie te laten.

❖ Het kind gaat naar een andere kinderopvangorganisatie

De houder/directie kan besluiten dat het in het belang is van het kind en/of de kinderen die met het gedrag geconfronteerd zijn, dat het kind naar een geheel andere kinderopvangorganisatie gaat. De houder/directie kan hierin de ouders adviseren en eventueel contact opnemen met een andere kinderopvangorganisatie. Ook kunnen ouders zelf de conclusie trekken dat hun kind naar een andere locatie of kinderopvangorganisatie gaat.

❖ Het inzetten van hulp

Met advies van Veilig Thuis en in overleg met de ouders kan hulpverlening voor het kind worden ingezet.

❖ Melding bij Veilig Thuis

De houder/directie doet een melding bij Veilig Thuis (conform de meldcode in deel 1). Het gedrag van het kind kan namelijk ook op andere problematiek wijzen.

Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

Aanbevolen wordt het personeel persoonlijk te informeren. Daarnaast kunnen alle betrokkenen zo spoedig mogelijk over het seksueel overschrijdende gedrag op de hoogte worden gebracht middels een brief of een gezamenlijke (ouder)bijeenkomst. De houder

en/ of teamleider is verantwoordelijk voor de nazorg en de evaluatie.

Er kan informatie worden gegeven over de concrete maatregelen die getroffen zijn ten aanzien van het kind of de kinderen die met het gedrag geconfronteerd werden. Ook kan aangegeven worden welke concrete maatregelen er ten aanzien van het kind dat het gedrag vertoonde genomen zijn en het verdere verloop van het onderzoek.

Tot slot wordt er vooraf nagedacht over de omgang met media, mocht het incident ook buiten de organisatie aandacht krijgen. Hierbij wordt gekozen voor een zorgvuldige en duidelijke communicatie via de houder. Hij is in een dergelijk geval degene die de pers te woord staat. Aandachtspunten vanuit de bijlage worden hierbij meegenomen.

Het is belangrijk het gehele proces en de verschillende stappen te evalueren:

- De houder evalueert met beroepskrachten en eventueel andere betrokkenen wat er is gebeurd en de procedures die zijn gevolgd
- Zo nodig wordt de zaak ook doorgesproken met andere (externe) betrokkenen
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht
- Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het seksueel grensoverschrijdend gedrag worden geregistreerd. Deze gegevens worden door de houder/leidinggevende op een centraal punt bewaard conform geldende privacywetgeving.

3. Seksuele ontwikkeling van kinderen en grensoverschrijdend gedrag

Seksueel gedrag maakt op natuurlijke wijze deel uit van de ontwikkeling van elk kind. Kinderen ontdekken hun lichaam en dat van anderen in hun eigen tempo, vaak vanuit nieuwsgierigheid en zonder schaamte. Dit gedrag is doorgaans onschuldig en hoort bij de leeftijdsfase, zoals bijvoorbeeld doktertje spelen bij jonge kinderen.

Het is belangrijk dat beroepskrachten het gedrag beoordelen vanuit het perspectief van het kind: past het bij de ontwikkelingsfase en is er sprake van gelijkwaardigheid en wederzijdse instemming? Grote leeftijdsverschillen kunnen leiden tot ongelijkwaardige situaties, waarbij het spel kan doorslaan in grensoverschrijdend gedrag. 'Te ver gaan' is in dat geval seksueel grensoverschrijdend gedrag waarbij de oudste door zijn emotioneel en fysieke overwicht de ander tot handelingen aanzet die hij niet kan weigeren en/of waar de ander niet aan toe is. Bovendien kan er bij zo'n leeftijdsverschil ook sprake zijn van manipulatie waarbij de ander wordt gedwongen iets te doen wat hij niet wil.

Seksueel gedrag van kinderen wordt over het algemeen geaccepteerd binnen bepaalde grenzen. Maar die grenzen kunnen voor een ieder anders liggen. Dat is afhankelijk van de

eigen waarden en normen van de beroepskracht, de waarden en normen van de kinderopvangorganisatie en/of de waarden en normen van de ouders. Het is belangrijk dat de beroepskrachten binnen de kinderopvangorganisatie hierover met elkaar in gesprek gaan en blijven.

3.1 Definitie

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is seksueel getinte aandacht of een handeling (non-verbaal, verbaal of fysiek) die door het kind dat het ondergaat als ongewenst wordt ervaren. Dit gedrag kan zowel opzettelijk als onbedoeld zijn. Vaak is er sprake van machtsongelijkheid. Het is het kind dat bepaalt of het gedrag ongewenst is. Bij seksuele intimidatie is sprake van eenzijdigheid, dwang of herhaald ongewenst gedrag.

3.2 Wanneer is seksueel gedrag grensoverschrijdend?

Bij het signaleren van grensoverschrijdend seksueel gedrag is het belangrijk dat de beroepskracht vertrouwt op zijn intuïtie, op zijn gevoel: wat is dit raar/wat is er met dit kind aan de hand? De signalenlijsten en de observatielijst kunnen als hulpmiddel dienen om de signalen in kaart te brengen. Het is belangrijk het kind zorgvuldig te observeren en na te gaan: waarom vind ik dit, wat zie ik nog meer bij dit kind? Een volgende essentiële stap is het bespreken van deze signalen met een collega, pedagogisch coach, leidinggevende.

Ondanks het feit dat seksuele spelletjes of het verkennen van het lichaam door kinderen bij kinderen bij de gewone seksuele ontwikkeling horen, zijn er ook grenzen bij (seksueel getinte) spelletjes tussen kinderen onderling. Voor alle leeftijden geldt dat alle lichamelijke spelletjes waarbij kinderen elkaar pijn doen, te ver gaan.

Om seksueel gedrag als passend en gezond te kunnen beoordelen, gelden de volgende criteria. Als één van deze criteria ontbreekt, kan er sprake zijn van grensoverschrijdend gedrag:

- ❖ **Toestemming:** Beide kinderen moeten bewust en voldoende ontwikkeld zijn om in te stemmen. Geen verzet is geen toestemming.
- ❖ **Vrijwilligheid:** Het gedrag moet zonder dwang, druk of manipulatie plaatsvinden.
- ❖ **Gelijkwaardigheid:** Er moet sprake zijn van een evenwicht in leeftijd, ontwikkeling, macht en status.

Daarnaast is gedrag grensoverschrijdend als het:

- ❖ Niet past bij de **ontwikkelingsfase** van het kind (bijvoorbeeld een jong kind dat volwassen seksuele handelingen vertoont).
- ❖ **Niet context-geschikt** is (zoals seksuele handelingen in het openbaar).
- ❖ Wijst op **gebrek aan zelfrespect**, zoals overmatig seksueel gedrag zonder besef van privacy.

Voorbeelden hiervan zijn:

Een 8-jarige die naar porno zoekt op het internet

Een 10-jarige die geslachtsgemeenschap heeft met een 12-jarige

4. Preventieve maatregelen

BSO Deilse Hoeve neemt actief maatregelen om seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen te voorkomen. We vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig voelen en op een gezonde manier kunnen opgroeien in hun seksuele ontwikkeling. Bij BSO Deilse Hoeve zien we seksualiteit als een gezond en vanzelfsprekend onderdeel van de ontwikkeling van ieder kind. Tussen het vierde en twaalfde levensjaar ontdekken kinderen stap voor stap hun lichaam, gevoelens en relaties met anderen. Deze ontdekkingsreis hoort bij hun groei naar zelfstandigheid, zelfvertrouwen en respectvolle omgang met anderen.

Wij geloven dat het belangrijk is om kinderen hierin op een natuurlijke, veilige en leeftijdsgerichte manier te begeleiden. Seksuele ontwikkeling betekent op deze leeftijd vooral: leren over vriendschap, leren aangeven wat je fijn vindt en wat niet, je lichaam leren kennen, leren omgaan met nieuwsgierigheid en grenzen herkennen – die van jezelf en van anderen.

Daarom zetten we in op de volgende **preventieve** acties:

- ❖ **Deskundigheid:** Beroepskrachten worden geschoold in (normale) seksuele ontwikkeling en het signaleren van grensoverschrijdend gedrag. Seksualiteit wordt regelmatig besproken in team- en kindbesprekingen.
- ❖ **Risico-inventarisatie:** We analyseren factoren die risico's kunnen vergroten en nemen waar nodig maatregelen om deze te beperken. We nemen deze mee in het risico en veiligheidsbeleid.
- ❖ **Gedragsregels:** Er zijn duidelijke gedragsregels voor kinderen en beroepskrachten, die ook met kinderen worden besproken. Deze regels zijn d.m.v. picto 's zichtbaar op de groep.
- ❖ **Communicatie:** Kinderen worden ondersteund in het leren benoemen van hun gevoelens, grenzen en lichaam. We stimuleren open gesprekken over het verschil tussen gewenst en ongewenst gedrag, geheimen en vertrouwen.
- ❖ **Afspraken over internetgebruik:** Wij zijn vooral een buiten BSO. Telefoons en internetgebruik is niet toegestaan. We stellen duidelijke regels op voor het gebruik van internet en digitale middelen en houden toezicht. Op deze manier creëren we samen een veilige omgeving waarin kinderen zich op een gezonde manier kunnen ontwikkelen.

- ❖ Er zijn duidelijke afspraken(protocol) hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.

Tot slot

Bovenstaand protocol is gebaseerd op onderstaand document, waarbij we het hebben toegespitst op BSO Deilse Hoeve. Bijlagen uit onderstaand document zullen we indien nodig gebruiken.

<file:///C:/Users/Gebruiker/Downloads/Protocol-Kindermishandeling-en-grensoverschrijdend-gedrag-mei-2024.pdf>

Protocol: Ongevallen

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen de wereld om hen heen ontdekken. Op jonge leeftijd zijn de kinderen zich nog niet bewust van eventuele gevaarlijke situaties. Pedagogische medewerkers kunnen veilig gedrag aan kinderen leren door hen te wijzen op de duidelijke regels en te waarschuwen voor gevaarlijke situaties. Er zijn groepsregels vastgelegd zoals niet rennen langs de paardrijdbak.

Toch zullen de kinderen zich niet altijd aan de regels houden. Ook voor de wat oudere kinderen kan in het vuur van het spel de veiligheidsregels even vergeten worden.

Tussen het ontdekken en de uitdaging van het onbekende en een veilige omgeving ligt een spanningsveld. We proberen de risico's tot een aanvaardbaar minimum te reduceren zodat de kans op (ernstig) letsel voorkomen kan worden.

Alle pedagogische medewerkers zijn verplicht om een cursus BHV te volgen en jaarlijks de theorie op te frissen. Zo zijn er op de locatie altijd verschillende medewerkers die het diploma bedrijfshulp verlener hebben behaald. Alle medewerkers beschikken over een geldig EHBO diploma. Onze medewerkers zijn op de hoogte van het ontruimingsplan van de desbetreffende locatie. Op locatie is er een EHBO koffer. De koffer staat op een duidelijke herkenbare plaats.

De EHBO koffer wordt per maand gecontroleerd op de inhoud.

1. Ongevallen

Een ongeval is elke onvoorzien gebeurtenis waardoor personen (kinderen, ouders, werknemers of derde) letsel (fysiek en of emotioneel) oplopen of waardoor materiële schade ontstaat.

Bij lichte ongevallen spreken wij over die ongevallen waarbij de verwonding binnenshuis verzorgd kan worden. Dit kan dus een snee in de hand zijn die met een pleister wordt verbonden of koelen bij stoten van een voet.

Bij ernstige ongevallen zijn de verwondingen dusdanig dat er hulp ingeroepen moet worden van een hulpdienst. (o.a. botbreuk, vleeswonden, verbranding, inwendig letsel of hoofd- hersenschuddingen.)

Ongevallen kunnen veroorzaakt worden door:

- Vergiftiging
- Verdrinking
- Verstikking / verslikking
- Stoten / Botsen
- Beknelling
- Verbranding / verkoeling
- Vallen
- Snijden
- Steken
- Prikken
- Dieren: bijten, schoppen, kopstoot, op de tenen staan

2. Registratie van ongevallen

BSO Deilse Hoeve heeft een formulier ontwikkeld waarop een incident/(bijna) ongeval wordt geregistreerd. Door middel van de vernieuwde risico-inventarisatie beleidscyclus brengen we alle mogelijke gevaarlijke plaatsen in kaart en worden deze aan de hand van een plan van aanpak zo veel mogelijk afgebakend.

Door middel van het registreren van elk ongeval kunnen nieuwe risico's aan het licht komen waardoor er de juiste beslissingen en/of maatregelen genomen kunnen worden.

Twee keer per jaar wordt er een analyse van de ongevallen gemaakt. Een uitgebreide analyse wordt in het jaarverslag beschreven.

2.1 Wanneer vul je het ongevallenregistratieformulier in?

- In principe vul je voor elk ongeval een ongevallenregistratieformulier in.
- Het registratieformulier is bestemd voor de pedagogisch medewerker of de direct betrokkenen.

2.2 Hoe vul je het formulier in?

Op het formulier wordt o.a. beschreven de aard van het letsel, de plaats, de omstandigheden/factoren en betrokkenen. Belangrijk is om bij het invullen van het formulier de maatregelen te benoemen, die genomen zijn of moeten worden genomen, om herhaling te voorkomen. Deze registratie zal leiden tot het opstellen van een lijst met maatregelen.

Vul voor elk incident een nieuw formulier in. Zijn er meerdere personen bij het incident betrokken, vul dan voor elk persoon de gegevens in.

Geef de ingevulde formulieren aan je leidinggevende/BSO coördinator en bespreek met elkaar het incident.

3 Stappenplan bij lichte ongevallen

De volgende stappen dien je te doorlopen:

1. Probeer altijd rustig te blijven.
2. Ga na wat het slachtoffer mankeert.
3. Laat het kind zelf gaan zitten /staan (niet direct oppakken).
4. Wanneer je zelf het ongeval niet hebt zien gebeuren probeer er dan achter te komen wat er is gebeurd door de persoon aan te spreken of de omstanders te vragen.
5. Bij lichte verwondingen bel je meteen de ouders om de situatie te vertellen.
6. De keuze ligt dan bij de ouders wat ze willen ondernemen.
7. Als ouders niet bereikbaar zijn neemt het team de beslissing.

4. Stappenplan bij ernstige ongevallen

De volgende stappen dien je te doorlopen:

1. Blijf rustig.
2. Tref eerst veiligheidsmaatregelen voor jezelf, overige personen en daarna voor het slachtoffer. (denk aan: paarden uit de buurt!)
3. Laat bij voorkeur het slachtoffer liggen. Indien noodzakelijk leg het slachtoffer op een veilige plaats.
4. Ga na wat er is gebeurd en daarna wat het slachtoffer mankeert. (Door te weten wat er gebeurd is kun je een inschatting maken wat het slachtoffer zou kunnen mankeren).
5. Schakel hulp in uit de directe omgeving. (collega's, oudere kinderen)
6. Laat 112 bellen .De beller krijgt contact met de meldkamer waar duidelijk om de ambulance gevraagd moet worden.
7. Naar de aard van verwonding van het slachtoffer en de situatie, pas je EHBO toe. (warmte deken, steunen of stabiele zijligging, etc.)

8. Doe geen dingen die het slachtoffer meer schade kunnen berokkenen. Blijf altijd bij het slachtoffer en probeer het te kalmeren en gerust te stellen. Als de situatie het toe laat hou zoveel mogelijk de andere kinderen weg bij het slachtoffer.

5. Deskundige hulp

Wanneer de verwonding dusdanig is dat er deskundige hulp nodig is zijn er twee mogelijkheden:

1. Wanneer het mogelijk is om met eigen vervoer naar de huisarts te gaan, dan vragen we of een ouder hiertoe de mogelijkheid heeft. Zo niet, dan wordt er een extra begeleider ingevlogen voor de groep, zodat één begeleider met het kind naar de huisarts kan gaan. Bel vooraf altijd eerst naar de huisarts om komst aan te kondigen.
2. Wanneer de toestand van het slachtoffer dusdanig is dat deze zo snel mogelijk hulp nodig heeft. Laat dan 112 bellen. De beller krijgt contact met de meldkamer waar duidelijk om de ambulance gevraagd moet worden. Laat een collega ondertussen de ouders van het kind op de hoogte brengen en hen vragen of ze het kind verder kunnen begeleiden. Zo niet, dan wordt er een extra begeleider ingevlogen voor de groep, zodat één begeleider bij het kind kan blijven.

6. Wat neem je mee naar de huisarts of het ziekenhuis

- De mobiele telefoon met de nummers van je collega's en leidinggevenden.
- De kind-kaart uit het medisch dossier. Hier staan alle recente gegevens op van het kind die nodig zijn. (let op de verzekering)
- Eigen ID, parkeergeld en evt. geld om zelf wat te drinken/ te eten te kopen voor als het langer duurt.

Protocol: Veilig ophalen van de BSO

Veilig ophalen van de BSO

Bij BSO Deilse Hoeve mogen de kinderen alleen opgehaald worden door de ouder(s)/ verzorger(s) van het kind waarmee afspraken over plaatsing gemaakt zijn. Dit zijn de ouder(s)/ verzorger(s) waarmee BSO Deilse Hoeve een plaatsingsovereenkomst heeft afgesloten.

Wanneer ouders willen dat hun kind incidenteel of regulier door iemand anders gehaald gaat worden zullen ze hiervoor toestemming moeten geven. BSO Deilse Hoeve zou het liefst zien dat deze persoon een keer gezamenlijk met de ouder wordt voorgesteld aan de begeleiders. Wanneer het plotseling nodig is dat iemand anders het kind op komt halen, doordat ouders bijvoorbeeld in de file staan, zullen ouders dit telefonisch bij BSO Deilse Hoeve moeten melden. Wanneer dit niet gebeurd is, zal het kind niet worden meegegeven. De begeleiding zal dan aan de 'ophaler' vragen de groep even te verlaten en plaats te nemen in de kantine. Hierna zullen de ouders van het kind worden gebeld om gang van zaken te checken.

Wanneer wij te maken krijgen met gescheiden ouders gaan wij ervan uit dat zowel vader als moeder het ouderlijk gezag hebben. Beide ouders kunnen de kinderen komen halen en worden over de kinderen ingelicht. Beide ouders hebben recht op een overdracht. Beide ouders hebben gelijke rechten. Als BSO kunnen, maar willen we hier ook niet vanaf wijken. Wij hebben geen informatieplicht aan eventuele nieuwe relaties. De ouders, waarvan het ouderlijk gezag niet bij beide ouders ligt, zijn verplicht de kopieën van de officiële stukken (ouderlijk gezag, bezoekrecht enz.) aan BSO Deilse Hoeve te geven zodat dit in het dossier kan worden bewaard. Wanneer er afwijkende afspraken gemaakt zijn, bijvoorbeeld dat één van de ouders het kind/ de kinderen niet mag ophalen. Dan zullen we ons hieraan proberen te houden.

Indien ouders hun kind(eren) niet ophalen tijdens de openingstijden zal een begeleider van BSO Deilse Hoeve contact op nemen met de ouders van het kind. Begeleiding blijft bij het kind totdat het kind is opgehaald door een ouder, of zal het kind overdragen aan een collega.

Ouders /verzorgers parkeren hun auto of voor op het terrein of achter op het terrein. Het is verboden om voor aan de weg of voor de ingang te parkeren in verband met de veiligheid van de kinderen.

Protocol: Vermissing

Vermissing van een kind

BSO Deilse Hoeve biedt opvang voor kinderen met voorkeur voor buitenactiviteiten en vrijheid om op het terrein deel te nemen aan paardenactiviteiten of sport en spel. De activiteiten zijn onder begeleiding van pedagogisch medewerkers, die goed op de kinderen letten. Toch kan het voorkomen dat er een kind in de groep wordt gemist, als een kind bijvoorbeeld alleen naar toilet is gelopen tijdens een spel. In dit protocol staat wat pedagogisch medewerker moet doen in geval van vermissing en hoe hij/zij vermissingincidenten kan voorkomen.

1. Vermist

BSO Deilse Hoeve acht een kind vermist:

- Wanneer het kind niet komt opdagen op de opvang bijvoorbeeld bij de overgang van school naar BSO
- Wanneer het kind tijdens opvangtijd vermist wordt
- Wanneer het kind niet thuis komt na BSO

Zodra ouders toestemming geven, mondeling of schriftelijk, dat kinderen het terrein van BSO Deilse Hoeve mogen verlaten, zijn zij zelf verantwoordelijk voor het kind en niet BSO Deilse Hoeve.

2. Preventief beleid

Hier volgen een aantal zaken die van belang zijn om vermissingincidenten te voorkomen.

- Weet hoeveel kinderen er binnen de groepen zijn. Neem elke middag voordat de BSO start de presentielijst van die middag door en check of er per mail of telefoon nog recente afmeldingen zijn.
- Houdt de presentielijst goed bij. Beschrijf mutaties duidelijk en wanneer een kind niet is gebracht, meld dit dan op de presentielijst zodat deze kloppend blijft. Deel wijzigingen met collega's.
- Laat geen onbekenden toe in de locatie. Vraag een onbekende naar de reden van komst en doe een verzoek weg te gaan als diegene niet kan aangeven wat de reden van komst is. De komst van onderhoudsmedewerkers of reparateurs van andere bedrijven etc. wordt altijd vooraf gemeld door de directie. Bij twijfel, vraag naar een legitimatie! De kans dat een kind wegloopt of door een onbekende wordt meegenomen is het grootst tijdens haal- en brengmomenten.

- Geef het kind niet mee aan personen waarvan niet 100% zeker is of dat dit goed is of met ouders afgesproken is. In twijfelgevallen wordt contact opgenomen met de ouder(s) voor toestemming. Ouders geven het altijd vooraf aan als een kind afwezig is.
- Let op dat de groepsdeur en het hek bij het buitenspelen altijd goed dicht zijn. Wanneer een ouder/ verzorger de deur laat openstaan, wijs de ouder/ verzorger daar dan op.
- De pedagogisch medewerker van de BSO is op de hoogte van de bezigheden van de kinderen. Als kinderen naar buiten gaan om te spelen of andere activiteiten buiten de BSO doen, gaat dit altijd in overleg met de pedagogisch medewerker en gaat er een pedagogisch medewerker mee. Onderling stemmen pedagogisch medewerkers dit met elkaar af.
- Houd altijd toezicht op de kinderen. Zorg ervoor dat je niet onnodig van de groep loopt. Overleg zo nodig dat een collega toezicht houdt.
- De BSO kinderen worden zoveel mogelijk met auto's van school opgehaald. Als een medewerker twee keer moet rijden blijft er altijd een hulpje / medewerker bij de kinderen op school wachten.
- Tel het aantal kinderen tijdens de vaste (eet- en drink)momenten en voorafgaand aan gezamenlijke activiteiten. Zo kun je nagaan welk moment een kind wordt gemist of tussen welke momenten een kind er niet meer is.
- Wees bij de haal- en brengmomenten extra alert om te voorkomen dat een kind met andere kinderen en/of ouders de deur uitloopt
- Zorg ervoor dat een invalkracht goed geïnstrueerd is.

3. Vermissing tijdens de opvang

Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist kan je een aantal dingen doen die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

Onderneem de volgende stappen:

1. Meld bij je naaste collega van de groep dat je een kind mist. Als je alleen werkt, bel dan een achterwacht. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat je je kunt richten op het zoeken van het vermiste kind.
2. Blijf kalm, denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan? Met wie was het kind spelen? Vraag na.

3. Bekijk eerst goed alle groepen, gangen en (buiten)ruimtes van de BSO. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt.
4. Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken.
5. Vraag een collega die niet aan het zoeken is de leidinggevende op de hoogte te brengen. Deze neemt contact op met de ouders en licht de directie in, indien het kind niet binnen 30 minuten wordt gevonden.
6. Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten het terrein zoeken. Neem als het kan een foto van het kind mee.
7. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.).
8. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden.
9. Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
10. Na 1 uur zoeken, bel je de politie: 0900 – 8844.
11. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Als het vermiste kind terecht is:

1. Informeer je de politie als deze ingeschakeld is.
2. Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
3. Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

4. Vermissing tijdens uitjes

Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist kan je een aantal dingen doen die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

Onderneem de volgende stappen:

1. Meld bij je naaste collega van de groep dat je een kind mist. Als je alleen werkt bel dan een achterwacht. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat je je kunt richten op het zoeken van het vermiste kind.

2. Blijf kalm, denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan?
3. Bekijk eerst goed de ruimtes en het terrein waar je je op dat moment bevindt. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt.
4. Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken.
5. Vraag een collega die niet aan het zoeken is de leidinggevende op de hoogte te brengen. Deze neemt contact op met de ouders en licht de directie in, indien het kind niet binnen 30 minuten wordt gevonden.
6. Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten het terrein zoeken. Neem als het kan een foto van het kind mee.
7. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.).
8. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden.
9. Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
10. Na 1 uur zoeken en niet gevonden, bel je de politie: 0900 – 8844.
11. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Als het vermiste kind terecht is:

1. Informeer je de politie als deze ingeschakeld is.
2. Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
3. Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

5. BSO kind komt bij BSO Deilse Hoeve en staat niet op de presentielijst

Vang het kind altijd op en ga in overleg met de leidinggevende. Er wordt contact opgenomen met de ouder(s) van betreffende kind.

- 6. BSO kind staat op de presentielijst, maar gaat niet mee uit school of het kind is helemaal niet op school geweest en is niet afgemeld door de ouder.**

Neem contact op met de ouder, en geef aan dat de afmelding altijd doorgegeven moet worden. Wacht altijd op bevestiging van de ouder vóórdat je de school zonder het kind verlaat.

7. Vermissing tijdens vervoer

Kind komt niet aan op de BSO vanuit school

1. Als een kind na schooltijd niet aankomt op de BSO en niet is afgemeld bij BSO Deilse Hoeve, controleer of het betreffende kind op de presentielijst staat.
2. Informeer bij leerkracht (of andere medewerker bij school) over de aanwezigheid van het kind, zo nodig aan klasgenootjes of vriendjes die aanwezig zijn op de BSO, of zij het kind hebben gezien.
3. Bel vervolgens de ouders om te vragen of het klopt dat het kind niet op de BSO is. Wanneer dit niet klopt laat de ouders dan nagaan waar het kind eventueel kan zijn (bijvoorbeeld bij familie of vriendjes).
4. Breng de overige kinderen naar de groep of laat een collega dit doen, zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
5. Neem nogmaals contact (telefonisch) op met school en informeer opnieuw.
6. Blijf kalm, denk goed na waar het kind eventueel zou kunnen zijn.
7. Breng de leidinggevende op de hoogte. Deze licht de directie in.
8. Fiets of loop de route naar school. Neem een telefoon mee.
9. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.)
10. Het kind moet binnen een uur terecht zijn. Als dat niet is, bel je de politie: 0900 – 8844.
11. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.

Als het vermiste kind terecht is:

1. Informeer je de politie als deze ingeschakeld is.
2. Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
3. Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

8. Kind komt niet thuis vanuit de BSO

- Waarschijnlijk zal de ouder contact opnemen met BSO Deilse Hoeve om te melden dat hun kind niet thuis is gekomen.
- Informeer de groepsleiding/coördinator van BSO Deilse Hoeve en vraag wanneer ze het kind voor het laatst hebben gezien, wat het kind deed of van plan was te gaan doen en of ze het kind naar huis hebben zien gaan.
- Neem contact op met de leidinggevende en bel naar de ouders van vrienden/bekenden van de BSO waar het kind eventueel zou kunnen zijn. Volg verder de richtlijnen van de politie wanneer deze door de ouders is ingeschakeld.

Protocol: vervoer

Vervoer

Het doel van dit protocol is het waarborgen van de veiligheid en het welzijn van de kinderen tijdens het vervoer van en naar BSO Deilse Hoeve. Het protocol biedt richtlijnen voor verantwoordelijkheden, procedures en veiligheidsmaatregelen met betrekking tot het vervoer.

1. Verantwoordelijkheden

1.1 BSO beleidsmedewerker

- Verantwoordelijk voor het opstellen en handhaven van het vervoersprotocol.
- Zorgt voor de benoeming van geschikte chauffeurs.
- Coördineert de communicatie met ouders/verzorgers over het vervoer.

1.2 Chauffeurs

- Moeten in het bezit zijn van een geldig rijbewijs en een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en zijn ingeschreven in het landelijk personenregister kinderopvang
- Zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen tijdens het vervoer.
- Houden zich aan de geldende verkeersregels en snelheidslimieten.
- Zorgen ervoor dat ze passende kinderzitjes conform de wettelijke eisen bij zich hebben.
- De chauffeur is voor de kinderen herkenbaar aan de gele bodywarmer.

Checklist voor de chauffeur

	Neem de ophaallijst mee van de kinderen die je moet ophalen.
	Zorg dat je ruim voor de officiële sluitingstijd van school aanwezig bent.
	Zorg dat je herkenbaar bent aan de gele bodywarmer
	Parkeer de auto zo dat de kinderen veilig vanaf het trottoir in kunnen stappen.
	Noem de namen op die op de ophaallijst staan en laat de kinderen deze hardop bevestigen.
	Loop een veilige route met de kinderen naar de auto: zorg dat je zoveel mogelijk op de stoep blijft lopen en geef het goede voorbeeld.

1.3 School

- De school is verantwoordelijk voor het kind, tot hij of zij opgehaald is door de BSO.
- De school is op de hoogte van ons vervoersprotocol.
- Met de school is afgesproken op welke plaats de kinderen wachten op de chauffeur van BSO Deilse Hoeve.

1.4 Ouders/verzorgers

- Informeren de BSO over eventuele medische bijzonderheden van hun kinderen die van invloed kunnen zijn op het vervoer.
- Ouders informeren de school wanneer hun kind wordt opgehaald door de BSO

2. Vervoermiddelen

2.1 Auto

- Auto's worden zorgvuldig gecontroleerd op veiligheid en onderhoud.
- Kinderen reizen in goedgekeurde kinderzitjes, passend bij hun leeftijd en gewicht.
- De kinderen dragen allemaal een veiligheidsgordel

2.2. Autobus en e-bus

- De 8 en 9-persoonsbussen worden zorgvuldig gecontroleerd op veiligheid en onderhoud.
- Kinderen reizen in goedgekeurde kinderzitjes, passend bij hun leeftijd en gewicht.
- De kinderen dragen allemaal een veiligheidsgordel

3. Routes en Planning

3.1. Routeplanning

- Voor vertrek wordt de route zorgvuldig gepland, rekening houdend met verkeersomstandigheden en afstanden.

3.2 Tijdschema

- Er wordt voldoende tijd ingepland om vertragingen te voorkomen en de veiligheid te waarborgen.
- De chauffeur zorgt er altijd voor dat hij / zij op tijd aanwezig is. Als de chauffeur door verhindering iets later is, laat hij / zij dat weten aan de school door even te bellen.

School	Tijd van ophalen	Wachtplaats voor de kinderen	Telefoonnummer school
De Meester Aafjes school Meteren	14.00	Lokaal met BSO medewerker	0345-581158
De Schakel Meteren	14:30	Bij een van de uitgangen van het hek/ bij het speeltoestel.	0345-581724
D'n Bogerd Geldermalsen	14.00	Bij het voorplein van de Morgenster t.h.v. de vuilnisbakken.	0345-580014
Jan Harmenshof Geldermalsen	14.00	Op het plein bij de fietsenstalling	0345-580291
Lockhorstschool Deil	14.30	Aan de voorkant van de school bij het meest rechtste hek	0345 651 448
Rehobothschool Geldermalsen	15.00	Op het plein bij de blauwe fietsenstalling	0345 571 192
Dependance Rehobothschool	15.10	Aan de voorkant van de school bij de Kiss and Ride strook, als de kinderen daar nog niet zijn, parkeren we en lopen we naar het hek.	0345 571 192
Morgenster	14.00	Bij het voorplein van de Morgenster t.h.v. de vuilnisbakken.	0345 571557

4. Noodgevallen

Al onze pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een EHBO certificaat. Zij zijn getraind in het handelen bij noodsituaties en weten hoe ze de hulpdiensten moeten bereiken. Chauffeurs zijn op de hoogte van onderstaande procedure.

Procedure handelen bij een ongeluk of calamiteit tijdens vervoer

Mocht er een ongeluk plaatsvinden tijdens het vervoer van de kinderen naar of van de BSO, is het belangrijk om zelf rustig te blijven. De chauffeur/pedagogisch medewerker inventariseert hoe ernstig het ongeluk is. Indien wordt ingeschat dat het nodig is, wordt er door de chauffeur altijd 112 gebeld en belt hij/zij de pedagogisch medewerker op de locatie. De pedagogisch medewerker op locatie zal kijken of er iemand beschikbaar is op het terrein die naar de plek van het ongeluk kan gaan om direct extra ondersteuning te bieden aan de kinderen.

De chauffeur onderzoekt welke kinderen wat mankeren en wat er dan aan de hand is. Bij een licht ongeval is het belangrijk om het kind niet gelijk op te tillen, maar zelf te laten zitten of staan. Wanneer er sprake is van verwondingen die eventueel door een dokter gezien moeten worden, zullen gelijk de ouders/verzorgers opgebeld worden om ze op de hoogte te stellen van de situatie. Hierbij moet gedacht worden aan niet ernstige verwondingen, zoals een kneuzing. De ouders kunnen dan bepalen hoe er verder gehandeld moet worden.

Als er sprake is van een ernstig ongeval, is het belangrijk om de kinderen en jezelf veilig te stellen. Het is het beste om het kind dat betrokken is bij het ongeluk te laten liggen. Mocht dat niet mogelijk zijn i.v.m. de veiligheid (kind ligt bijv. midden op een drukke weg), dan kan het kind voorzichtig verplaatst worden naar een veiligere locatie. De chauffeur bekijkt de verwondingen en vraagt aan het kind waar het zeer doet. Als het nodig is, moet er EHBO toegepast worden. De chauffeur probeert het kind rustig te houden. Als de verwondingen van het kind dermate ernstig zijn, moet er gelijk deskundige hulp ingeschakeld worden.

Wanneer het mogelijk is, kan er zelf naar het ziekenhuis of de eerste hulp gereden worden, maar dan moet er altijd een extra begeleider mee die op het kind let, zodat er ingegrepen kan worden mocht het kind verslechteren. Er kan ook voor gekozen worden om 112 te bellen en de ambulance naar locatie te laten komen. Dat is in ieder geval nodig wanneer het kind zo snel mogelijk medische hulp nodig heeft. Beschrijf wat er is gebeurd, wie er betrokken zijn, de ernst van het ongeluk, de locatie van het ongeluk en of er gereanimeerd moet worden. Volg daarna de instructies van de contactpersoon aan de telefoon. Wanneer de situatie onder controle is, is het belangrijk om de directie van de BSO te bellen en te laten weten wat er is gebeurd.

5. Veiligheidsmaatregelen

5.1 EHBO-kit

- Er is altijd een EHBO-kit aanwezig in elk voertuig.

5.2 Veiligheidsafweging

- BSO Deilse Hoeve houdt zich bij het vervoeren van de kinderen aan de wegenverkeerswet (1994) en de regels omtrent autogordels en kinderzetjes (2006).
- Er mogen niet méér kinderen mee in de bus/auto, dan dat er gordels aanwezig zijn.

5.3 Veiligheidsinstructies

- Kinderen worden geïnstrueerd over veilig gedrag tijdens het vervoer.
- De kinderen dienen tijdens het vervoer altijd de gordels om te hebben en te blijven zitten.
- Kinderen onder de 1,35 meter moeten in de bus/auto verplicht op een zitverhoger zitten.

5.4 Veilig in- en uitstappen

- De pedagogisch medewerker / chauffeur helpt de kinderen met instappen.
- De pedagogisch medewerker / chauffeur controleert de gordels voordat hij/zij vertrekt
- Als er kinderen moeten wachten, omdat bijvoorbeeld de bus/ auto vol zit, blijft er altijd een pedagogisch medewerker bij de kinderen wachten.
- De pedagogisch medewerker / chauffeur stapt altijd als eerste uit en geeft aan wanneer de kinderen onder begeleiding de bus/ auto kunnen verlaten.

6. Evalueren en Bijstellen

6.1 Regelmatige evaluatie

- Het vervoersprotocol wordt regelmatig geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.
- Het vervoersprotocol wordt bijgesteld indien er iets veranderd in de regel- en wetgeving, in de soort vervoersmiddelen of in de werkwijze van BSO Deilse Hoeve.
- Incidenten worden geanalyseerd en dienen als basis voor verbeteringen.

Protocol: Zieke kinderen en infectieziekten

Zieke kinderen en Infectieziekten

Tijdens de opvang van kinderen hebben we met alle seizoenen van het jaar ook te maken met periode van meer vatbaarheid voor ziekten of het heersen van ziekten. Kinderen zijn hier vatbaar voor; de een meer dan de ander. In dit protocol leggen we vast hoe wij omgaan met zieke kinderen en infectieziekten.

Dit protocol is opgesteld volgens de richtlijnen van de GGD en heeft als doel de gezondheid en veiligheid van alle kinderen, medewerkers en ouders binnen de kinderopvang te waarborgen. Het richt zich specifiek op het omgaan met zieke kinderen en het voorkomen van de verspreiding van infectieziekten.

1. Definitie van Ziekte en Infectieziekten

- Ziekte wordt gedefinieerd als elke aandoening die de gezondheid van het kind in gevaar kan brengen of besmettelijk is voor anderen.
- Infectieziekten omvatten onder andere koorts, diarree, braken, huiduitslag, conjunctivitis, en andere symptomen die wijzen op een mogelijke besmetting.

2. In geval van ziekte

Is uw kind ziek? Dan houdt u het natuurlijk thuis. Een ziek kind is thuis bij z'n ouder(s)/verzorger(s) in zijn vertrouwde omgeving beter op zijn plaats dan bij ons op de opvang. Het is moeilijk om vaste richtlijnen te geven wanneer een kind ziek is en niet bij ons kan worden opgevangen. Voor ons is een kind ziek als het koorts heeft (38 of hoger), het zich ziek voelt, pijn heeft, hangerig en huilerig is en extra veel aandacht nodig heeft en/of de ziekte besmettingsgevaar oplevert voor anderen. Het kind is dan niet in staat om mee te doen aan de dagelijkse activiteiten tussen dieren en anderen. Bovendien is het i.v.m. infectiegevaar, overdracht of besmettingsgevaar in de gemeentelijke verordening opgenomen, dat kinderen dan geen opvang ontvangen. Het is dus niet toegestaan dat een ziek kind BSO Deilse Hoeve bezoekt.

2.1 Uitsluitingscriteria zoals vastgesteld door de GGD

Zieke kinderen moeten worden uitgesloten van de opvang als zij:

- Koorts hebben (38 graden Celsius of hoger).
- Besmettelijke ziekten hebben zoals
 - Waterpokken

- Mazelen
- Roodvonk
- Bof
- Kinkhoest
- Rode Hond
- RS-Virus
- Geelzucht
- Hersenvliesontsteking
- Coronavirus (ook bij een positieve test, evt. zonder verkoudheidsklachten)
- Ernstige symptomen vertonen zoals
 - Braken
 - Ernstige diarree
 - Huiduitslag

2.2 Beoordeling en melding van ziekte

- Ouders/verzorgers zijn verplicht om de kinderopvang onmiddellijk op de hoogte te stellen van de ziekte van hun kind.
- Medewerkers moeten ouders aanmoedigen om specifieke symptomen te melden die kunnen wijzen op een besmettelijke ziekte.
- Medewerkers van de kinderopvang zijn verantwoordelijk voor het beoordelen van de gezondheidstoestand van een ziek kind om te bepalen of deelname aan de opvang geschikt is.

2.3 Indien het kind ziek wordt tijdens het verblijf op BSO Deilse Hoeve

BSO Deilse Hoeve handelt via de richtlijnen van de GGD. Iedere pedagogisch medewerker handelt bij infectieziekten volgens deze richtlijnen.

Wanneer een kind ziek wordt of symptomen vertoont die duiden op ziekte, noteren wij de symptomen, de temperatuur, datum en tijdstip.

De pedagogisch medewerker draagt de verantwoordelijkheid over de zorg van het kind. Wanneer zij signalen ziet, die duiden dat een kind ziek kan zijn, zal zij deze feitelijk constateringen, op grond van: gedrag van het kind, lichamelijke kenmerken, lichaamstemperatuur of overige signalen delen met collega's.

Redenen voor de pedagogisch medewerker om een ouder te bellen zijn:

- Gedrag van het kind dat wijst op ziek zijn.
- Lichamelijke kenmerken
- Een lichaamstemperatuur hoger dan 38,0 graden

Protocolen zijn voor iedere ouder inzichtelijk. Indien er, tussen ouder en pedagogisch medewerker onduidelijkheid bestaat over het ziektebeeld en/of symptomen of het al dan of ophalen van het kind, worden ouders gewezen op dit protocol. In uiterste gevallen wordt er door de directie contact opgenomen met de GGD arts.

Als er op BSO Deilse Hoeve sprake is van een infectieziekte, stellen wij ouders/verzorgers daarvan op de hoogte door de informatie van de GGD op de deur te hangen en de ouders hierover een bericht te sturen.

Bij ernstige ziekte of calamiteiten: het algemeen alarm nummer bellen: 112

3. Infectieziekten

Infectieziekten zijn ziekten die veroorzaakt worden door verschillende soorten bacteriën, virussen, parasieten of schimmels, we noemen deze samen “ziekteverwekkers”. Sommige zijn onschuldig of zelfs nuttig voor de mens, maar de meeste kunnen ziekte veroorzaken. Voorbeelden: waterpokken, griep, buikgriep, COVID-19, krentenbaard, hoofdluis, schurft, hand-, voet- en mondziekte, vijfde ziekte.

3.1 Isolatie en hygiëne

Zieke kinderen moeten geïsoleerd worden van andere kinderen om de verspreiding van ziektekiemen te voorkomen. Medewerkers moeten strikte hygiënemaatregelen volgen, waaronder handen wassen na elk contact met een ziek kind en het reinigen van oppervlakken die mogelijk zijn besmet.

Preventieve maatregelen

Hygiëne is cruciaal om verspreiding te beperken:

- Regelmatig handen wassen (ook met begeleiding van kinderen).
- Niesen/hoesten in de elleboog.
- Gebruik van papieren zakdoekjes en directe wegwerping.
- Goede ventilatie van binnenruimtes.
- Regelmatige schoonmaak van contactoppervlakken en speelgoed.

3.2 Melding GGD

Sinds 1 december 2008 is de Wet Publieke Gezondheid in werking getreden. Dit houdt in dat er een meldingsplicht is voor een aantal aandoeningen. Hieronder volgen de betreffende criteria voor melding en de procedure omtrent het melden bij de GGD.

Is er mogelijk sprake van een infectieziekte op uw kindercentrum?

Bel de GGD: [088 – 144 71 26](tel:088-1447126)

Bel de GGD direct als

- Een kind is opgenomen in het ziekenhuis of is overleden.
- Een kind hersenvliesontsteking (meningitis) of geelzucht (hepatitis A) heeft.
- Een ongewoon aantal kinderen en/of personeelsleden last heeft van: vlekjes, diarree, braken of schurft.

Neem ook gerust contact op bij vragen over:

- communicatie naar ouders
- infectieziekten en zwangerschap
- weren van kinderen
- onrust op kindercentrum

www.ggdgelderlandzuid.nl (zoekterm: 'gezondheidsinfo')

GGD Gelderland-Zuid

Postbus 1120

6501 BC Nijmegen

088 – 144 71 26